"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 169 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Perjantaina, heinäk. 19 p:nä—Friday, July 19 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Varustelut sodan varalta jatkuvat Manchuriassa

Neuvostohallitus ryhtyy jyrkkiin toimenpiteisiin

Käskenyt Kiinan lähettilään poistumaan Neuvostoliitosta ja kutsunut omat lähettiläänsä ja konsulinsa takaisin Kiinasta

Rajat suljettu — Joukkoja mobilisoidaan sodan kannalle

Puhutaan jo taistelujen alkamisesta koillisessa Manchuriassa

MOSKOVA, heinäk. 18. — Neuvostoliitto on katkaissut kaikki diplomaattiset ja kauppasuhteet Kiinan kanssa. Tämä toimenpide on seurauksena vakavasta kriisistä, joka kehittyi siitä, että Nankingin hallitus kaappasi Neuvostoliiton omistaman Itä-Kiinan rautatien Manchuriassa.

Neuvostoliiton hallitus on todennut, että kiinalaisten vastaus Neuvostoliiton äskeiseen uhkavaatimukseen oli "sisällöltään epätyydyttäxä ja ulkokullattu sävyltään", ja sen vuoksi on Neuvostohallitus kutsunut Kiinasta takaisin kaikki diplomaattiset-, konsuli- ja kaupalliset edustajansa sekä määrännyt Neuvostoliitossa olevat Kiinan edustajat karkoitettavaksi pois Neuvostoliitosta. Myöskin on annettu määräys, että kaikki Neuvostoliitosta Kiinaan johtavat rautatieyhteydet katkaistaan. Neuvostoliiton Kiinalle lähettämässä nootissa ei kuitenkaan puhuta sotilaallisista toimenpiteistä.

Suuttumuksen myrsky kiinalaisia vastaan

Moskovassa kohdistivat kansanjoukot hillittömän vihansa siellä olevaa Kiinan lähetystöä vastaan viime keskiviikkona. Venäläiset ja kiinalaiset työläiset kokoontuivat valtavana joukkona lähetystön edustalle, murskaten lähetystörakennuksen akkunat kivillä. Sotakypäreillä varustetut raskaasti aseistetut G.P.U:n rykmentit sekä ratsu- ja jalkaväkeä tarvittiin palauttamaan järjestystä. Kiinan lähettiläs Sia Wen Sun on Associated Pressin edustajalle selittänyt, ettei hän ole uskaltanut liikkua lähetystörakennuksen ulkopuolella kahteen vuorokauteen. Kiinalaisten imperialistien edustaja oli sangen hermostunut ja oli hän myötäänsä sähköttänyt hallitukselleen, pyytäen tilannetta selvittäviä ohjeita.

Neuvostoliiton lehdistö kertoi keskiviikkona, että tuhannet kiinalaiset asukkaat Vladivostokissa ja muissa kaukaisen idän kaupungeissa ottivat osaa mielenosoituksiin Nankingin ja Mukdenin hallituksia vastaan. Kommunististen yliopistojen aasialaiset oppilaat ovat vannoneet puolustavansa "isänmaataan, Neuvostoliittoa, ja koko maailman raatavia joukkoja."

Porvarilehdet kertovat ensimäisten taistelujen alkaneen

LONTOO, heinäk. 18. — "Daily Mailin" Peipingissä oleva edustaja sähköttää lehdelleen, että kiinalaisella taholla kerrottaan Neuvostojoukkojen kulkeneen Amurjoen poikki Manchurian puolelle äärimmäisessä koillisessa osassa Manchuriaa. Sen jälkeen oli tapahtunut taistelu kiinalaisten joukkojen ja Neuvostojoukkojen välillä, viimeksimainittujen vetäytyessä myöhemmin takaisin toiselle puolelle jokea.

Voimakkaat puna-armeijan osastot patrullissa rajalla

Saman lehden tieto Shangaista kertoo suuren Neuvostojoukon lentokonelaivueen mukana vartioivan rajaa Pogranichinajan lähettyvillä samalla, kun sotajaukkoja, etupäässä ratsuväkeä on liikehtimässä Mongoliassa. Raporttien mukaan on kiinalaisten lukumäärä suurempi näillä seuduilla, mutta Neuvostoliiton joukot ovat hyvin aseistetut ja varustetut.

Lahtari-Kiina mobilisoi joukkonsa

Nankingin hallituksen johtaja Chiang Kai-Shek on määrännyt Manchunian sotaherran Chang Hsueh-Liangin palaamaan Manchurian pääkaupunkiin Mukdeniin sekä järjestämään armeijansa liikekannalle. Samalla kun edellämainittu tieto saapuu Shangaista, ilmoitetaan samasta lähteestä että muuan Nankingin hallituksen edustaja on ilmoittanut Kiinan tulevan säilyttämään kontrollin anastamaansa itä-Kiinan rautatiehen sekä vastustavansa Neuvostoliiton mahdollisia sotilaallisia toimenpiteitä.

Sekaantuuko Japani selkkaukseen

TOKIO, heinäk. 18. — Tänään iltapäivällä liikkui täällä tieto, että vaikka Japanin hallitus on päättänyt noudattaa "varovaisen odotuksen" politiikkaa Manchurian tilanteen suhteen, saattaa olla mahdollista, että Japani tulee tekemään esityksiä sekä Kiinalle että Neuvostoliitolle "rauhan ylläpitämisen tarkoituksessa."

Imperialistiset vehkeilyt kansainliitossa

GENEVE, heinäk. 18. — Kansainliittopiirit seuraavat Kiinan ja Neuvostoliiton selkkauksen kehittymistä ja kallistuvat sille kannalle, että Kellog-sopimusta voitaisiin pikemmin sovelluttaa, kuin kansainliittosopimusta, siinä tapauksessa, että sota todellakin puhkeaa Manchuriassa. Sekä Kiina että Neuvostoliitto ovat allekirjoittaneet Kellogg-sopimuksen, mutta vain Kiina kuuluu kansainliittoon.

Täällä on ryhdytty pitämään reklaamia kansainliiton suunnitelmasta "Kiinan jälleenrakentamiseksi", ja suunnitelma on hieman samanluontoinen, kuin Itävalta-Unkorin jälleenrakennussuunnitelma, minkä voittajamaat ovat yrittäneet panna täytäntöön.. Kaikesta päättäen etsii imperialistien runnaama kansainliitto keinoja, joiden avulla voitaisiin käyttää nykyistä Manchurian selkkausta keinona lujittaakseen riistovaltioiden rintamaa Neuvostoliittoa vastaan.

Valkoryssien valhepajain sensatsionijutut

Riiasta Latviasta sähköttää Lontoon "Exchange Telegraphin" edustaja lehdelleen tk. 18 pnä jännittäviä uutisia Neuvostoliiton sotasuunnitelmista. Kun Riiasta tavallisesti aikaisemminkin ovat lähteneet monet Neuvostoliittoa koskevat valheelliset jutut, on mahdotonta sanoa, onko nyt levitetyissä uutisissa siteeksikään perää. Niiden mukaan on Neuvostoliitto päättänyt keskittää voimakkaan ilmalaivaston Manchurian rajalle. Toiseksi että vahvistetaan jalka- ja ratsuväkeä sekä tankkidivisionia rajoilla, jota varten on mobilisoitu kaikki käytettävissä oleva rautatiekalusto kuljetustarkoituksiin. Kolmanneksi vahvistetaan Moskovan ja Leningradin varusväkeä ja neljänneksi on tiedotettu vakavasta tilanteesta Neuvostoliiton molemmilla äärillä oleville laivastovoimille.

Samasta lähteestä ilmoitetaan, että punaisen armeijan komentaja, kenraali Budjenny on kutsuttu Neuvostohallituksen toimesta takaisin lomaltaan.

Eräs Harbinista saapunut tieto kertoo, että kaikki lomat on peruutettu Siperian sotilaspiirissä ja joukkoja aletttu keskittää strateegisesti tärkeisiin paikkoihin pitkin Manchurian rajaa.

Militaristi ennustaa sotaa

LONTOO, heinäk. 18. — Pohjois-Kiinan ent. diktaattorin Tsangsolinin pääneuvonantajana toiminut kenraalimajuri Frank Sutton kirjoittaa "Daily Expressissä", että Itä-Kiinan rautatie, todennäköisesti aiheuttaa seuraavan sodan. Hän selittää, että v. 1924 lähtien on rautatie ollut Kiinan ja Neuvostohallituksen yhteisen hallinnon alaisena, ja että kaikki virkailijat ja työläiset ovat joko venäläisiä tahi kiinalaisia. Hän edelleen väittää, että valkoryssät eroitettiin rautatieltä ja kommunisteja asetettiin tilalle, jonka tuloksena on ollut, että rautatie on muodostunut kommunistisen propagandan pesäksi, joka toimii kuin kellokoneisto Moskovasta järjestettynä". Venäläiset, Suttonin väitteiden mukaan, ovat pidättäneet rautatien rahavarat, ja niistä käytetty $10,000,000 vuosittain bolshevismin levittämiseen kautta Kiinan. Sutton lisää, että hänen käsityksensä mukaan, Japani ei sallisi Neuvostoliiton pysyväisesti miehittää Manchurian.

Suttonin viittaukset sekä englantilaisten lehtien puheet Kellogg-sopimuksesta antavat viittauksia siitä, millaisilla verukkeilla imperialistivallat valmistautuvat toimintaan omien riistoetujensa puolesta Neuvostoliittoa vastaan kaukaisessa idässä. Koko selkkauksen pohjana on N.-liiton vaikutusvallan lisääntyminen kaukaisessa idässä ja imperialistivallat ovat panneet renkinsä, Nankingin rosvokenraalit, tekemään hyökkäyksensä neuvostojen vaikutuksen leviämistä vastaan, joka uhkaa kaivaa maaperän imperialistien jalkain alta idässä.

Englannin tarjous Moskovassa

JÄTETTY NEUVOSTOHALLITUKSELLE NORJAN LÄHETYSTÖN KAUTTA

MOSKOVA, heinäk. 18. — Norjan lähetystö jätti Englannin hallituksen puolesta Englannin hallituksen nootin kello 11 ap. eilen Neuvostohallituksen ulkoasiain komisariaattiin. Nootissa pyydetään Neuvostohallitusta lähettämään edustajansa Lontooseen neuvottelemaan Englannin hallituksen kanssa perusteista, joiden nojalla voitaisiin palauttaa suhteet molempien maiden välillä. Neuvostoliiton lehdistö ei ole vielä käsitellyt noottia. Tähänastinen kanta on ollut se, että suhteet on palautettava ilman mitään ennakkovakuutuksia tahi ehtoja.

Huomattu lakimies vangittu varkaudesta

Salapoliisit tavanneet hänet merkitsemässä tilikirjoihin 4:jän vuoden vanhoja asioita

TORONTO, heinäk. 18. — Huomattu lakimies Joseph Stewart Lundy, vangittiin täällä tänään, syytettynä varkaudesta. Poliisin lausunnon mukaan arvellaan Lundyn varastaneen kaikkiaan 100,000 dollaria. Kun salapoliisit menivät mainitun lakimiehen konttoriin, kertoivat he hänen olleen kirjanpitäjänsä kanssa ahkerassa työssä, viemässä kirjoihin 1925 jääneitä asioita. Poliisit takavarikoivat autokuorman kirjoja ja asiapapereita.

Eräs leskivaimo esiintyy syyttäjänä

Sarah Birdsall-niminen leskivaimo on nostanut syytteen Lundya vastaan. Hän selittää antaneensa lakimiehelle 7,500 dollaria, sijoitettavaksi kiinnityslainoihin, mutta uskoo, että mitään kiinteimistöjä ei löydy noita rahoja vastaan. Sanoo kyllä poliisin avustamana aina saaneensa Lundylta perittyä korot, mutta ei voinut milläänkeinolla saada kiinnityslainasopimuspaperia. Hän oli sijoittanut rahansa lakimiehen kehotuksesta, kun lakimies oli nähnyt sanomalehdistä, että hän oli perinyt yllä mainitun summan miesvainajansa omaisuudesta.

Päästettiin vapallejalalle 20,000 dollarin takauksella

Lakimies Lundy päästettiin vapaaksi hankittuaan 20,000 dollarin takauksen. Tänään tullaan asettamaan tilintarkastajat tarkastamaan Lundyn tilikirjat saadakseen selville, kuinka paljon monet muut ihmiset ovat jättäneet rahojaan hänelle kiinnityslainoihin sijoittamista varten.

Englannin kanaalin tunneli

Tulisi maksamaan $900,000,000

LONTOO heinäk. 16. — "Sunday Observerin mukaan on komitea jonka tehtävänä on suunnitella tunnelin rakentamista Englannin kanaalin alitse laatinut ehdotelman tunnelin ja sähkörautatien rakentamisesta Lontoosta Pariisiin $900,000,000:n kustannusarviolla.

Suunnitelman toteuttaminen vaatii 10 vuoden työn 50,000:n miehen voimalla. Tarkoituksena olisi rakentaa kaksoistunneli, kummankin leveyden ollessa 23 jalkaa ja pituuden 44 mailia. Tavattoman voimakkaat sähköveturit kuljettaisivat junat Lontoosta Pariisiin 2 tunnissa 45 minuutissa.

Nuori tyttö kadonnut kotimatkalla

GUELPH, Ont., heinäk. 17. — Mary Maude, burlingtonilainen 14 vuotias tyttö, joka katosi, Eramosa townshipissa asuvan tätinsä Mrs. H. Mauden luota viikko takaperin, ja oletettiin lähteneen kotiansa Burlingtoniin, on kadonnut matkalla. Tänään saattiin tietää, että tyttö ei olekaan saapunut kotiansa, jonka vuoksi asiasta heti ilmoitettiin poliisille ja pyydettiin heidän apuaan tytön etsimiseksi.

Ensimäinen Neuvostoliiton lentokone Ranskassa

VIERAILUMATKALLA OLEVA JÄTTILÄISKONE LASKEUTUNUT ALAS PARIISISSA

LE BOURGET, Pariisi, Ranska, heinäk. 18. — Ensimäinen Neuvostoliiton lentokone, joka virallisen luvan mukaan on laskeutunut Ranskan alueelle, saapui Le Bourgetin lentokentälle eilen Berliinistä. Suuri punainen yksitaso kuljetti mukanaan 11:sta matkustajaa, jotka ovat ilmailuliikennetutkimuskomissionin jäseniä ja neuvostolehdistön edustajia.

Yhdysvaltain tullitariffia vastustetaan

Ranskassa puhutaan europalaisen konferenssin kutsumisesta suunnittelemaan vastatoimenpiteitä

PARIISI, heinäk. 18. — Pariisiin on saapunut runsaasti protesteja Yhdysvaltain uutta tullitariffia vastaan. Niitä ei ole tullut ainoastaan ranskalaisilta liikemiehiltä ja niiden järjestöiltä eripuolilta maata, vaan myöskin melkein jokaisesta Europan maasta.

Charlevillen kauppakamari, joka tulkitsee Ranskan kapitalistien ja liikemiesten suurimman osan mielipiteitä, on nostanut kysymyksen erikoisen yleiseuropalaisen konferenssin kokoonkutsumisesta käsittelemään puolustustoimenpiteitä Yhdysvaltain tullimuutoksia vastaan. Esitetään, että hallitusten toimesta kutsuttaisiin tämä konferenssi.

Asian johdosta arvellaan, että ainakin kuusi maata olisivat valmiit neuvottelemaan kysymyksestä yhteisen rintaman aikaansaamisesta. Muuan ryhmä kuitenkin on sitä mieltä, että olisi odotettava siksi, kunnes tullitariffimuutokset ovat tulleet loppuun käsitellyiksi Washingtonissa, sillä pidetään mahdollisena, että Hoover ja muut tariffimuutosten vastustajat voivat voittaa, ja tullit jäädä suunnilleen ennalleen.

Frood vaatinut uusia uhreja

"Bonus"-järjestelmän äärimäinen työkiihko pakoittaa työläiset sivuuttamaan turvallisuuden

Vähän jälkeen puolen päivän eilen tapahtui taasen työonnettomuus täkäläisen Incon Frood-kaivannossa 24:llä tasanteella. Pari puolalaista työläistä, joiden nimet eivät ole lehden tiedossa, nousivat työskentelemään n.k. "reisingille", joka sijaitsee toistasadan jalan korkeudessa tasanteelta, mutta jossa oli niin paljon kaasua 45 minuuttia aikaisemmin suoritetun ammunnan jäljeltä, että miehet eivät kestäneet siellä olla. Toinen tuli alas malmin laskulaatikon mukana, mutta toinen miehistä rupesi laskeutumaan tikkaita myöten.

Tällöin oli hänen otteensa kuitenkin pettänyt ennen kuin pääsi alas ja hän putosi lopun matkasta, saaden vaikeita vammoja päähän sekä muihin osiin ruumista.

Kaasu oli niin voimakas, että ensimäinenkin mies oli pyörtynyt, vaikka pääsi nopeammin alas, kuin toinen.

Vaikeimmin loukkautunut kuljetettiin Copper Cliffissä olevaan Incon sairaalaan. Emme tiedä, onko mitään toiveita hänen parantumisesta.

Syynä onnettomuuteen on se, että kaivoksessa puuttuu kunnollinen ilmanvaihto ja työläiset pakoitetaan nykyisen "bonus"-järjestelmän paikoittamana työskentelemään paikoissa, joista myrkyllinen kaasu ei ole ehtinyt haihtua ammunnan jäljeltä.

Frood-kaivos on yhä enemmän muodostunut työläisten surmanloukuksi.

Vanhuudenvakuutuslaki täytäntöön Albertassa

OTTAWA, heinäk. 17. — Liittohallituksen vanhuudenvakuutusjärjestelmä tullaan ulottamaan myöskin Albertan maakuntaan. Työministeri Peter Heenan, tulee näinä päivinä allekirjoittamaan Edmontonissa Albertan hallituksen kanssa sopimuksen vanhuuden vakuutuslain täytäntöönpanosta Albertassa. Tämä asiapaperi tulee olemaan samanlainen, kuin Torontossa kesäkuun 11 päivänä allekirjoitettu liittohallituksen ja Ontarion maakuntahallituksen välillä. Työministeri on matkustanut lännelle, jossa hänellä tulee olemaan monenlaisia hommia, mainitun asiakirjan allekirjoittamisen lisäksi, joihin kuuluu hotellien avaamisia, muistopatsaiden paljastamisia ynnä muita.

Kansallinen rautatiejärjestelmä laajenee

MONTREAL, heinäk. 16. — Canadan kansallisen rautatieteiden hallinta on ottanut haltuunsa Quebec, Montreal-& Southern rautatien omaisuudet ja tulee maintto tie tästäähtien kuuluman Canadan kansallisen rautatiejärjestelmän yhteyteen. Tietä on kaikkiaan 191 mailia.

Vesipula uhkaa synnyttää vallankumouksen

Kubalaisen kaupungin väestö kurittomana janon takia

HAVANA, Kuba, heinäk. 18. — "El Mundon" saaman erikoistiedon mukaan, on veden puute muodostunut erittäin uhkaavaksi Santiago de Cuban kaupungissa. Kaupungin vesivarastot ovat pitkällisten poutien takia niin vähentyneet, ettei vettä riitä edes juomatarkotuksiin. Veden antaminen hotelleille, ravintoloille y.m. julkisille laitoksille on lakkautettu, ja eilen lakkautettiin veden antaminen yksityisille. Vesijohtolaitoksen johtaja on selittänyt, että vesijohtolaitos ei pysty huojentamaan tilannetta, ja kaupungin 150,000 asukasta ovat käyneet levottomiksi.

Karhu hätyyttänyt kalastajaa

SAULT STE MARIE, Ont., heinäk. 16. — Clarence Stewart, Soosta, ollessaan kalastamassa Rootjoella, joutui ison emäkarhun ahdistettavaksi. Kierrellessään jokivartta pitkin, tapasi hän karhunpennun leikkimässä hietikkorannalla, Pentu antoi merkin ja iso emäkarhu hyökkäsi puskasta hietikolle. Stewart, ollen ilman aseita, perääntyi jokeen. Karhu kuitenkin seurasi häntä veteen, asettuen nyrkkeilyasentoon. Stewart hätääntyi lyömään karhua päähän onkivavalla, joka kuitenkin rikkoontui. Karhu huomatessaan, että pennulle ei oltu tehty vääryyttä, perääntyi metsään. Tämän jälkeen Stewart tuli ajatelleeksi, että kalastus ei siltikään tunnu erikoisen hauskalta ja lähti kotia, tuoden tullessa rikkoutuneen onkivapansa todistuskappaleena taistelusta.

Maailman suurin öljypalo

RUMANIALAINEN ÖLJYLÄHDE ON ROIHUNUT TULEN VALLASSA JO 42 PÄIVÄÄ

BUKAREST, Rumania, heinäk. 18. — Yli-inhimillisillä ponnistuksillakaan ei ole onnistuttu sammuttamaan tulta, joka riehuu suuressa öljylähteessä Morenissa. Palon sammutusyrityksissä on surmautunut kaksi miestä. Paloa arvestellaan maailman suurimmaksi. Se on ollut vallalla jo 42 vuorokautta ja vahingot nousevat jo miljoonaan dollariin.

Amerikkalaisten liikemiesten retkikunta Moskovassa

Tulee tutkimaan Neuvostoliiton taloudellisia oloja

MOSKOVA, heinäk. 18. — Kahdeksankymmentäkuusi Yhdysvaltain liikemiesten retkikunnan jäsentä saapui eilen tänne Berliinistä. Lukuisten eri taloudellisten järjestöjen edustajat olivat asemalla vastaanottamassa vieraita. Parikymmentä retkikunnan jäsentä tulevat saapumaan myöhemmin.

Sanomalehdistö on tervehtinyt retkikuntaa ja johtava taloudellinen lehti: "Talouselämä" tulee julkaisemaan erikoisnumeron, jossa käsitellään Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain suhteita. Monet retkikunnan jäsenet ovat matkalla perheineen. Joukossa on useita Yhdysvaltain huomattavimpien kauppaliikkeiden edustajia. Neuvostoliiton taholta toivotaan, että tällaiset vierailut olisivat omiaan edistämään Neuvostoliiton tunnetuksi tekemistä sekä tunnustuksen saamista ulkomaiden hallituksilta.

Lisää kulta-alueita löydetty Manitobassa

Itäläiset ja yhdysvaltalaiset kapitalistit valmiina valtaamaan aluetta

THE PAS, Man., heinäk. 18. — Elbow Lakella on löydetty kultasuoni, jonka malmi tutkimusten mukaan arvostaa 120 dollaria tonnia kohden. Tämä malmi löydettiin 6 jalkaa maanpinnan alapuolelta, joten voidaan olettaa, että malmisuoni on syvemmällä sekä leveämpi että rikkaampi. Eräästä malmisuonesta jota on tutkittu 900 jalkaa pitkästi on löydetty puhdasta kultaa. Suoni on maanpinnalla vain kapea, mutta näyttää levenevän syvemmälle. Puhdasta kultaa näyttää olevan suonessa hyvin yleisesti, joten löytö näyttää kokolailla lupaavalta.

Kultaa on kyllä löydetty ennenkin Elbow Laken alueelta, mutta tämä nykyinen löytö näyttää paljon lupaavammalta kuin entiset. Valtauksen omistaa Tom Hanna-niminen mies ja on se ollut "option" kaupan alaisena suurilla kaivosyhtiöillä, mutta siitä huolimatta eivät yhtiöt ole tehneet alueella mitään tutkimuksia, eikä kiinnittäneet siihen rahaa. Tutkimustöitä on suorittanut Hanna itse, sillä kyllä rahamiehet aina kerkiävät saamaan tällaiset omaisuudet haltuunsa sittenkin kun keritään näkemään jos niillä on jotain arvoa.

Kentuckylainen kaivosinsinööri C. B. Reed on matkalla alueelle ja hänen lausuntonsa mukaan tulee virtaamaan alueelle pääomaa. Reed edustaa Clericy Consolidated kaivosyhtiötä, jolla on valtauksia, Bootleg Lakella. Sen jälkeen kun Reed on tarkastanut nämä alueet tulee hän matkustamaan British Columbiaan Slichter & Gauld yhtiön palveluksessa.

MacDonaldin ja Dawesin neuvottelut

LONTOO, heinäk. 17. — Eilen illalla tiedotettiin, että laivastokysymyksessä käydyt neuvottelut pääministeri MacDonaldin ja Yhdysvaltain lähettilään Dawesin välillä olivat kehittyneet asteelle, joka on pakoittanut Dawesin ryhtymään keskutuksiin Washingtonin kanssa.

Työväenpolueen taholta on pidetty paljon porua näistä keskusteluista, ja suuriäänisesti toitotettu, että "työväen" hallitus siten muka olisi suorittamassa suurimerkityksellistä työtä kansainvälisen rauhan puolesta. Todellisuudessa on näitä keskusteluja käyty niiden imperialististen pyyteiden pohjalta, joita kumpikin imperialistimahti on ajanut, ja "työväen" ministerit ovat siinä näytelleet vain palkkarengin osaa.

Kammottava junarikko Coloradossa

MATKUSTAJAJUNA SUISTUNUT JOKEEN; PALJON KUOLLEITA

DENVER, Colo., heinäk. 18. — Chicagosta länteen menevä Rock Islandin matkustajajuna No. 5 suistui Landsmanin jokeen lähellä Strattonia, Coloradossa, eli n. 150 mailia Denveristä itään vähän jälkeen kello 3 ap. tänään. Onnettomuudessa murskautui useita Pullman-vaunuja, joissa oli kesälomalla olevia matkustajia, kokonaisia perheitä, miehiä, naisia ja lapsia. Kuolleiden lukumäärä ilmoitetaan nousevan tähän mennessä 16:sta ja haavoittuneita on n. kolmekymmentä. Neljä vaunua ja veturi putosivat sillalta jokeen yhdeltä puolen ja toiset neljä vaunua toiselta puolen. N. 500 matkustajaa olivat nukkumassa vaunuissa onnettomuuden tapahtuessa. Useita ruumiita on saatu kaivetuksi vaunujen jätteistä. Onnettomuuden syytä ei tunneta.

Yhdysvaltain pääoma jatkaa valloituksia

Kaksiviidettä osaa maailman rikkaudesta Wallkadun hallussa......

LONTOO, heinäk. 18. — Yhdysvaltain farmarien kansallisen neuvoston johtaja sekä kansojen jälleenrakennusliiton sihteeri Benjamin C. March Washingtonista, puhui täällä Caxton haalissa eilen imperialismia koskevassa kokouksessa, selittäen että Yhdysvallat on lähtenyt maailman finanssien ja talouden valtauksen tielle. "Amerikalainen teollisuus ja finanssit jatkavvat maailman riistäntää ja valtaamista, ellei tehokasta oppositsionia järjestetä sitä vastaan", hän lausui.

"Kuljemme Englannin ja Saksan sekä kaikkien muiden maiden edellä ei myöskin tuotantokyvyssä. Kaksiviidettä osaa maailman mineraalituotannosta sekä kaksi viidettä osaa maailman rikkaudesta on kontrollimme alla". Puhuja lisäsi, että Yhdysvaltain hallitsevien luokkien pääkaupunki ei ole Washington, vaan Wallkatu, ja että Wallkatu seurasi maailmansodassa muun maailman taistelua kaupallisesta ylivallasta kylmäverisesti harkiten, mihin hevoseen sijoittaisi rahansa, ja tullen lopuksi mukaan voittajan puolelle. ratsastaen sen jälkeen sekä voittajan että voitetun hevosella.

Lakkokahakoita New Orleansissa

Rikkurit saaneet päihinsä merimiehiltä

NEW ORLEANS, heinäk. 18. — Raitiotieläisten lakko jatkuu täällä yhtä voimakkaana kuin ennenkin. Lakkolaiset ovat aseistettujen hurttien suojeluksessa kuljetelleet tyhjiä katuvaunuja ympäri kaupunkia. Yleisö boikoteeraa raitioteitä, kietäytyen ajamasta rikkureiden kuljettamissa vaunuissa.

Eilen sattui pienempi katukahakka rikkureiden ja lakkolaisille myötätuntoisten meri- ja satamamiesten välillä. Erästä rikkuria lyötiin kivellä päähän. Kaksi muuta henkilöä vangittiin. Poliisi on selittänyt, ettei se tule toimeenpanemaan tutkimusta asiassa, koska rikkurit olivat rikkoneet määräyksiä, poistumalla hurttien suojelusketjun ulkopuolelle katuvaunutalleista.

Paha virhe

"Vapauden" eiliseen numeroon oli tullut sellainen painovirhe, että "Hirttotuomiot pannaan täytäntöön"-nimisen canadalaisen uutisen jälkimäinen kappale oli sekaantunut Neuvostoliiton ja Kiinan selkkausta koskevaan uutiseen etusivun keskipalstalle. Useita satoja kappaleita lehteä ehdittiin painaa ennenkuin virhe huomattiin.

OTTAWA, heinäk. 18. — Rautatieviraston ilmotuksen mukaan tullaan työt alkamaan kaikilla niillä uusilla rautatiehaaralinjoilla joiden rakentaminen hyväksyttiin, parlamentin viime istuntokautena.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA (vankilassa), B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PAIVIO.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c kerta. — Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotuksista ja ilmotusagentuurien on vaadittava ilmotusten etukäteen.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloinkaan tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 6 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2287W.

Lovestone oikeistolaisuuden asianajajana

Tov. Wm. W. Weinstone on kirjoittanut erittäin selventävän artikkelin Daily Workeriin, selostellen siinä, että Lovestone-jupakka on osa siitä oikeistotaipumuksesta, joka ei ole yksinomaista Yhdysvallalle, vaan kaikille maille ja niiden puolueille. Varsin selvästi tämän kannanilmaisun, johon oikeistolaisuus nykyisin nojaa, toi esille saksalainen Brandler, joka valitti, että toisten maiden puolueet eivät ole "tasa-arvoisia" Neuvostoliiton puolueen kanssa". Vielä selvemmin lausui saksalainen Thalheimer saman ajatuksen uhkailemalla, että "venäläiset toverit eivät näe niitä (nim. Brandlerin ryhmän johtajia) ennenkuin puhuvat tasa-arvoisissa termeissä, kuten toinen voima toiselle". Weinstone osottaa, että Lovestonen kanta on samanlainen. Tämäkin asettaisi Yhdysvaltain puolueen "tasa-arvoiseksi" Kominternin kanssa siten, että "tunnustaisi" sen vasta senjälkeen, kun saisi sille lukea omaa lakiaan. Mutta, kuten Lenin selittää, Neuvostoliiton puolueen kokemukset ovat yhteinen varasto kokemuksia kaikille puolueille, koko kumousliikkeelle. Lovestone yrittää peittää oikeistolaisharrastuksensa juuri sellaisten väitteiden taakse, että esim. Yhdysvaltain puolueella tai minkä muun maan puolueella tahansa täytyy olla tuo "tasa-arvoinen oikeus" — kumoilla Kominternin päätöksiä. Hän ei halua ymmärtää, että Komintern on maailmanjärjestö, joka kokoaa kokemukset yhteen. Puolueet ovat sen osastoja, ja jos ne eivät olisi maailmanjärjestönsä kanssa muuna kuin muodollisessa yhteydessä, niin eihän se olisi muuta kuin sosialidemokratiaa; sellainenhan oli Toinen Internationale, jonka hajoaminen ja lahoaminen on jo tapahtunut tosiasia. Lovestone ei halua ymmärtää kolmannen vaiheen merkitystä ja puolueen tehtäviä siinä, vaan haaveilee voivansa luoda jotain "tasaväkistä" Kominternin kanssa. Mutta, huomauttaa Weinstone, Brandlerin hommilla Saksassa enempää kuin oikeisto-oppositiolla Neuvostoliitossakaan ei ollut elämän mahdollisuuksia, joita todistaa Neuvostoliiton puolueen kongressi sekä Brandlerin saama alhainen äänimäärä hänen kaikkein vankimmassa entisessä kannattajapiirissään, jossa hän sai 20,000 ääntä kommunistipuolueen 300,000 ääntä vastaan.

Ranskan sotavarustelut

Ranskan budjetissa ilmenevistä numeroista selviää suunnaton varusteluohjelma, jota Ranskan hallitus alkaa toteuttaa. Budjettinumerojen mukaan tulee hallitus käyttämään lähivuosina yli kymmenen ja puoli biljoonaa frangia (n. $410,000,000) kansalliseen "suojelukseen".

Yhteissumma jaetaan neljään osaan, nim. sota-osasto, merentakainen puolustus (siirtomaat), laivasto ja ilmailuosasto.

Vaikka suurvaltojen kesken on jälleen viritetty voimakkaaksi propaganda ja keskeiset kirjeenvaihdot ja neuvottelut uudesta "aseistariisumiskonferenssista", on Ranska jatkamassa suunnatonta sotavarusteluaan. Ja tämä seikka todistaa aseistariisumispuheiden onttouden ja petollisuuden.

Budjetin mukaan tulee hallitus käyttämään laivaston lisäämiseen ensi vuonna 2,683,152,486 frangia. Sotaministeriön menoarvio on 4,-305,992,350 ja merentakaiseen "puolustukseen" käytetään 1,762,954,070. Sotailmailu saa osakseen 1,995,652,566 frangia. Merentakaisella varustuksella tarkotetaan armeijain vahvistamista ja lisäämistä siirtomaissa, kuten Algeria, Tunis, Marokko ja Ranskan sotavoimia Kiinassa. Yhä voimistuvat kansallisvallankumoukselliset liikkeet siirtomaissa pakottavat Ranskan imperialistit vahvistamaan sotilaallista asemaansa niissä.

Ranska on tähän saakka kuumeisella ahkeruudella rakentanut laivastovoimiaan Geneven y.m. konferensseista huolimatta, ja on sillä jo melko voimakas ja nykyaikainen sotalaivasto, jossa ovat suurena osana viimeaikaisimmat ja tehoisimmat pienemmät pinta-alukset ja vedenalaiset.

Yläluokan kärsimyksiä

"Maailmassa näkee paljon sellaisia puolisoita, näkee rikkaita, joilla on kauniita, lapsia, hyvä terveys, jotka ovat älykkäitä ja pystyviä tuntemaan kauniin vaikutusta, ihmisiä, joilla on aina tilaisuus toimia, tehdä työtä, rikastuttaa omaa ja toisten elämää. Ja kuitenkin he viettävät aikaansa uikutellen, etteivät he rakasta toisiaan, että he rakastavat muita, — ajattelevat alinomaan itseään, sentimentaaleja tai aistillisia suhteitaan, luuloteltua oikeuttaan onneen, epäloogillista itsekkyyttään ja väittelevät, väittelevät aina tyytymättöminä, näyttelevät suuren rakkauden komediaa, ja lopulta siihen itsekin uskovat ja — kärsivät....
Heille pitäisi sanoa:

— Te ette ole millään tavalla intressantteja. On hävytöntä valitella, kun omistaa niin paljon keinoja, joita tarvitaan onneen.

Heiltä pitäisi riistää heidän varallisuutensa, terveytensä, kaikki heidän ihana hyvänsä, jota he eivät ansaitse! Nuo orjat, jotka eivät pysty hallitsemaan vapauttaan, vaan jotka vapaus tekee hurjapäiseksi, täytyisi painaa todellisen kurjuuden ja tuskan ikeeseen! Jos heidän olisi pakko ansaita omin käsin leipänsä, niin söisivät he sen tyytyväisinä. Ja jos he näkisivät kauhean todellisen kurjuuden, eivät he uskaltaisi enää näytellä sitä vihattavaa ilveilynä." — Romain Rolland.

Britannian ulkoasiain virasto ilmottaa, että Britannian ja Kiinan hallitusten välillä on hiljattain allekirjotettu sopimus *kiinalaisten laivastoupseerikokelaiden* harjottamisesta brittiläisissä laivastossa ja brittiläisen laivastolähetystön lähettämisestä Kiinaan auttamaan kiinalaisen laivaston kehittämisessä. Ilmotuksessa lisättiin, että Kiinan hallituksella ymmärretään olevan "laajasisältöinen ohjelma vahvan laivaston" rakentamiseksi ja että se aikoo rakennuttaa joitakin uusia aluksia Britanniassa.

Tällä pajastaa brittiläinen imperialismi Kiinan nykyisen pyövelihallituksen tukijaksi toisia imperialistisia rosvovaltoja ja erikoisesti Neuvostoliittoa vastaan.

Sosialistit Ranskan edustajakamarissa antoivat äskettäin kannatuksensa laille, joka tekee lakot melkein lakivastaisiksi, sillä perusteella, että laki ehkäisi kommunistien johdolla kasvavaa lakkoliikettä.

Suomen porvarien propaganda Amerikassa saanut avoimen, selvän muodon

Suomen porvari agiteeraa Amerikan suomalaisia siirtolaistyöläisiäkin. Sen asiamiehet ovat kiireessä touhussa ympäri maan Atlannin rannasta Tyynenmeren rantaan asti, niin Canadassa kuin Yhdysvalloissakin. Suomen porvari "huolehtii" näet "ulkosuomalaisista". Eikä tämä agitatio ole vain "yksityisten kansalaispiirien harrastusta". Ei. Hallituksensa on Suomen porvari pannut tätä työtä johtamaan — ja rahastamaan. Äskettäin uudelleen järjestetty "ulkosuomalaisyhdistys" pantiin liikkeelle hallituksen taholta. Ministeristöllä on siinä johdossa omat edustajansa. Ja sosialidemokraatit ovat siinä mukana. Koko laitos on "ajanmukaisesti" järjestetty — yhtä hyvin kuin ohranalaitoskin, jonka alajärjestö, sellainen tuntosarvi, niin sanoaksemme, se vain onkin. Näistä asioista olemme aikaisemmin tehneet selkoa.

Miksi Suomen porvari tahtoo "holhoilla" Amerikan suomalaista siirtolaistyöläistä?

Porvari muistaa suomalaisen siirtolaistyöläisen kannan. Porvari tuntee Amerikan suomalaisen työläisen.

Kas, tämä työläinen tällä puolen Atlantia on kuluneitten vuosikymmenien aikana nostanut proletaarisen nyrkkinsä niin monta kertaa porvarin harjottamaa luokkariistoa ja luokkakostoa vastaan. Hän on monasti ojentanut känsäisen kouransa Suomen taistelevalle työläiselle ja sanonut: Sinun asiasi on minun asiani. Tämä on ollut todellisuudessa Amerikan suomalaisen traditio jo tsaarivallan ajoilta asti, niiltä ajoilta, jolloin isänmaallisia juhlapuheita pitävä porvari nuoleskeli Bobrikoffin anturoita ja rukoili tsaarin nagaikkavaltaa lähettämään hänelle apua lakkoilevia suomalaisia työläisiä vastaan, tilasi luokkatiedottomia aineksia Suomeen lakonrikkureiksi, teki Pietariin kumarrusmatkoja — ja riiteli lihavista virkapaikoista. Jo silloin kehittyi Amerikan suomalaisen työläisen ja Suomen työläisen välille tämä luokkasolidariteetin vankka side ja esiintyi luokka-avun tekoina.

Siksi on Suomen porvari katsellut karsaasti tämän maan suomalaiseen työläiseen. Siksi on se mielessään hautonut tuumaa, miten tämän maan suomalaisen työläisen voisi maanitella omalle puolelleen.

Luokkasodan iskut 1918 tuntuivat aina tälle puolen Atlantia voimakkaina. Kun Suomen valkoinen tasavalta laski perustuksiaan yli 30,-000 suomalaisen työläisen ruumiille, tunsi tämänkin maan suomalainen työläinen sen.

Porvari hieman odotteli. Ei rohjennut heti käydä pyövelimekossaan kättään tämän maan suomalaiselle työläiselle tyrkyttämään. Odotteli. Hiljalleen alkoi puhella muina miehinä: Mitäs tässä. Olemmehan kuitenkin kaikki suomalaisia. Ja, sitäpaitsi, on olemassa myöskin "yleissivistyksellisiä" asioita, "kulttuuriasioita" j.n.e. Puhukaamme nyt vain niistä. Meillä on näissä asioissa asiantuntijoita. Lähetämme niitä joukkoonne. Tähän tapaan liirutteli porvari. Ja se pani asiamiesverkkonsa kyttäin korvat kuulostelemaan ja tuntosarvillaan tunnustelemaan millä tavalla Amerikan suomalaisen työläisen valtimo lyö. Ja porvarin avuksi riensi sosialidemokratia. Se vakuutteli: Älkäämme muistelko vanhoja. Sosialidemokraattien esittämä osa tässä suhteessa sietää oman lukunsa.

Mutta porvarillinen ideologinen kamppailu ei riitä. Eikä sitä suoriteta vain itsensä vuoksi. Ei suinkaan. Ideologisen, "aatteellisen" kamppailun tulee luoda maaperää työläisten mielissä varsin käytännöllisiä, porvarien päivänpoliittisia tarpeita varten. Ja se kamppailu saa lopuksi tässä suhteessa selvän ja kouraantuntuvan muodon. Agiteerataan tukemaan Suomen porvarihallitusta ja sen politiikkaa Suomen työväenluokkaa vastaan ja sotahankkeita Neuvostoliittoa vastaan. Ja tukea, ja turvaa tässä haetaan suurten imperialistimaitten valtaherroilta, maitten, joitten poliittisia pelinappuloita ovat sellaiset pikkuvallat kuin Suomikin on. Maanitellaan — ja uhataan.

Tällaisen avoimen ja peittelemättömän muodon on Suomen porvarin propaganda jo saanut tässä maassa. Ja tämä propagandan välineiksi ajetaan suomalaisista työläisistä muodostuneita avustusseuroja y.m. Meillä on tällä rannikolla tässä suhteessa nähtyjä peittelemättömiä esimerkkejä.

Ja kaikki tämä on tapahtunut "puolueettomuuden" ja "politiikasta erillään pysymisen" fraasien suojassa. Julkeinta petosta! Ja sen petoksen tietoisena johtajana toimii pieni valkoisten asiamiesklikki. He luulevat nyt tulleen loistonsa päivät. Pettymys, hyvät herrat. Laskette väärin laskelmanne Amerikan suomalaiseen työläiseen nähden. Sen traditio ei ole häipynyt. Päätelmänne perustuvat vain pintailmiöihin. Yhteiskunnallinen elämä muuttuu pohjaltaan — sen taloudellinen perustus muuttuu. Vain kriisi siinä — ja kapitalismi on kriisiä tuottavain ristiriitojen kokoelma — ja porvarin suunnitelma on suistunut kuin korttilinna. Silloin näet työläinen välittömästi tuntee, että kapitalismi ei takaa elämisen turvaa.

Amerikan suomalainen työläinen tuntee traditionsa.

Tämä tuntemus on viritettävä toiminnaksi.

Vastahyökkäykseen valkoporvarin ja sen asiamiesten petospropagandaa vastaan! — Tov.

Fascistihallituksen lujittaminen Puolassa

ELÄIMELLISEN RAAKA IHMISTEN MURHAAMISOPAS ILMESTYNYT

Työväenluokan alistaminen ja kiduttaminen on tuskin vielä fascistisessa Puolassa saavuttanut korkeinta astettaan. Vielä on sillä paljon esteitä ja vaikeuksia edessä; muttta päivä päivältä se kuitenkin lujittaa asemaansa kaikin keinoin. Koulujen militarisoimista suoritetaan erittäin kiihkeästi ja tapahtuu tämä "ruumiin kulttuurin" valheverhon alla. Asuntojen ja koulujen asemasta rakennetaan — kasarmeja ja vankiloita. Pystytetään siis varustuksia kapinoivia joukkoja vastaan.

Luonteenomaisen kuvan tilanteesta antaa eräs äskettäin ilmestynyt kirja, jonka julkaisija on sotatieteellinen Instituutti. Kirjan nimi on "Katutaistelut", ja tekijä joku päämajan upseereista, Stefan Radecki nimeltään. Tämä fascisteille varmaankin "päiväntärkeä" kirja ansaitsee lyhyen kuvauksen. Teos sisältää 286:lla sivullaan todella häpäemättömiä neuvoja ja sääntöjä joukkojen murhaamiseen, jos se "kapinoi". Otan muutamia sitaatteja tähän tuosta eläimellisestä kirjasta. Esim. näin siellä sanotaan:

"Kaikki kapinat alkavat joukkojen mielenosoituksilla. Voidakseen niitä vastaan menestyksellä taistella, on tunnettava joukkopsykologiaa kuin myöskin tehokkaimmin vaikuttavia vastakeinoja."

"Jokainen yksilö (erikseen oleva) on tavallisesti rauhallinen ja vastuuntuntoinen, mutta jokainen järjestynyt joukko tulee mielettömäksi ja sokeasti, vastuuttomasti kapinoi. Aihoa tepsivä keino joukon rauhoittamiseksi ovat vahvat aseet."

"Ensimäinen ehto on olla sallimatta joukkojen kokoontua; on hajoitettava jo ensimäiset ryhmät. Jos se ei onnistu, on mitä nopeimmin hakattava hajalle voimakeinoin nämä itsepäiset."

"Rauhoitustoimenpiteiden tulee olla energisiä ja salamannopeita. Jokainen ihmisryhmä on ensin empivä ja vailla yhtenäisyyttä ja kuria. Sentähden täytyy upseerin käyttää sopivaa hetkeä musertaakseen joukkojen johtajien vallankumoukselliset aikeet. Sotilaat osoittakoot rohkeuttaan ja kurinalaisuuttaan. Näin menetellen se saavuttaa joukkojen kunnioituksen ja pelon."

"On kiellettävä kaikki lähentyminen ja keskustelut sotamiesten ja joukkojen välillä. Jos on vastassa järjestynyt joukko, on käytettävä viipymättä aseita. Jos mieltään osoittavat joukot aikovat lähestyä sotaväkeä agiteeratakseen taikka riisuakseen sen aseista, annettakoon vihellyspillillä kaksi merkkiä ja sitten — aseet. Alussa käytettäköön tavallisesti vain pajunetteja ja pyssynperiä. Jos se ei riitä, on annettava tulta."

"Ehdottomasti on hyljättävä se tapa, että sotaväki ei ammu ensin; se on epäjohdonmukaista. Meidän uskollisten sotilaiden — on aina alettava."

"Ei missään tapauksessa ole sallittava ampua ilmaan, "sokeasti", vain pelotukseksi; tämä saa kansassa aikaan aseiden halveksimisen. Ammuttakoon aina kohti, ettei joukko pidä asiaa "leikkinä" ja halveksu sitä."

"Tähdättäköön suoraan väkijoukkoihin. Paras on tähdätä jalkoihin. Usein joukkojen johtajat asettavat joukon etupäähän vaimoja ja lapsia ja näiden takana varsinaiset kapinalliset provosoivat armeijaa. Tällaisissa tapauksissa on ensin lyötävä pajuneteilla ja muilla "kylmillä aseilla" hajalle vaimojen ja lasten muodostamat rivit, ja sitten heitettäköön joukkoihin käsipommeja."

"Ei koskaan eikä millään tavalla ole säälittävä kapinoitsijoita. Älköön säästettäkö kuulia ja — suoraan joukkoihin!"

Eikö olekin todella yksityiskohtainen, eläimellinen opas isien, äitien, puolisoiden ja lasten teurastamiseksi. Mutta tämäkin on vain pieni "kukkanen" monista tämän kamalan kirjan kauheuksista. On kai turhaa selostaa laajemmin tätä virallista murhaohjetta, joka on kustannettu kansalta ryöstetyillä varoilla — joukkojen kurjuuden kustannuksella. Eivät sanat, vaan teot, päättävät ja terävät, voivat meidät lopuksi pelastaa tästä fascistisesta helvetisä.

(Sennaciulossa M. G.)

Port Arthurin uutisia

KUOLEMA TAAS KÄVI

Lyhyen ajan sisällä on siirtynyt useampia tovereita manalan majoille, tulilinjalta parhaassa taisteluijässä ennenaikaisen haudan lepoon.

Heinäk. 17 p. toverijoukko saattoi maan uumeniin toveritar Elssa Irene Hillmannin. Toveritar ummisti silmänsä viimeiseen uneen heinäkuun 15 p., sairastettuaan keuhkokuumeesta johtunutta työväenluokan vitsaukseksi muodostunutta keuhkotautia yli viisi kuuta.

Toveritar Hillman oli syntynyt Viipurissa 16 p. joulukuuta v. 1901, ollen kuollessaan vasta 27 vuoden ikäinen. Siis vasta saavuttanut täydellisen kehittyneen ikärajan. Jos tämä nykyinen yhteiskunta hitusenkaan välittäisi "omanarvon" tunteesta, pitäisi se häpeänä ennenaikaisen elämän tuhoutumisen ja käyttäisi kaiken voimansa ja tietonsa sen estämiseksi. Mutta asia ei ole niin, nykyisen järjestelmän aikana pidetään maiden ja kansojen sivistyksen ja kulttuurin mittapuuna sitä, mikä kansa ja valtio saa keksityksi nopeimmat ja tuhoisimmat ihmiselämän murhavälineet. Se valtio pidetään mallivaltiona kuka lyhimmässä ajassa voi tuhota kaiken elollisen elämän vaikka koko maapallolta. Hirvittävistä kaasujen keksinnöistä, räjähdyspommeista, sotilaallisista ilmalaivaennätyslennoista j.n.e. sanomalehtien toimittajat suu vaahdossa toitottavat maailmalle. Jos samanaikaisesti joku tiedemies, mikä ei ole vielä rahasta myynyt itseään, keksii sanoaksemme tuberkelipasillin tappajan, mainitaan siitä mahdollisimman lyhyesti ja kaikessa tapauksessa takavarikoidaan omistavan luokan käyttöä varten.

Luonnollistahan se onkin. Elämän tuhoamisvälineiden "jalostaminen" on juuri tarkotettu työväenluokkaa varten. Mitä sillä on sitte väliä jos sitä luokkaa tappavat tauditkin, onhan niitä näin koneiden aikakaudella muutoinkin liikaa. Kun mies tai nainen tautien tai koneiden eli muiden vältettävissä olevien työn vaarojen kautta parhaassa ijässä sortuu ennenaikaiseen hautaan, on vielä nykyajan papillakin otsaa vakuuttaa, että se tapahtuu jumalan sallimuksesta ja että jumala sallii jollain myrkkykaasulla hävittää elämän tuhansien neliömailien alalta, sentähden, että joku rockefeller tai muu rahapösö saisi ryöstetyksi jonkun öljylähteen omakseen.

Tätä näin hallitsevaa luokkaa vastaan on noussut työväenluokka taistelemaan. Työväenluokka tänäpäivänä jo käsittää ja osa tietää, että ainoastaan joukkovoimalla voidaan kukistaa elämän tuhoojien luokka ja sen kautta muodostuu olot elämää säilyttäväksi.

Toveritar Hillman oli yksi aktiivisia taistelijoita. Tässä maassa oloaikansa, noin 6 vuotta hän on kuulunut järjestyneiden riveihin. Port Arthurissa oloaikansa hän oli jäsenenä S. J. osastossa, naisosastossa ja kommunistipuolueessa. Terveenä ollessaan, kotoisista vaikeuksista huolimatta, otti osaa toimintaan näyttämöllä, lastenkoulun opettajana, erilaisissa tehtävissä naisosastossa ja avusti ohjelmanumeroilla agitatsioonitilaisuuksia. Aina touhukkaana ja hilpeällä luonteellaan voitti toverien luottamuksen täydellisesti. Jälkeenjääneistä kipeimmin kaipaamaan luonnollisesti jäi hänen puolisonsa toveri Hillman ja kaksi lasta poika ja tyttö, jotka kumpikin ovat alle viiden vuoden.

Hautajaistilaisuuteen S. J. osaston haalille oli kerääntynyt paljon väkeä osottamaan viimeistä kunnioitusta toverittarelle. Toveri Hautamäki piti selvätajuisen puheen. Puheen sisällön pitäisi jokaisen paikalla olleen miettiä kahteenkin kertaan ja alkaa sen mukaan toimimaan. Naisosaston naiset lauloivat toverittaren muistolle omistetun laulun, samoin toveritar Takoja lausui runon.

Seppeleitä oli puolisolta, naisosastolta, kp. solu kymmeneltä, Kivelän, Lammisen ja useilta muilta yksityisiltä perheiltä.

Haudalla lauloivat vielä N. os. naiset ja pappi (eräiden seikkojen takia) luki käsikirjansa määräämät luvut, hyvin tietäen, että hän on vaan virallisena sinettinä niin vainajan elämänkatsomuksen mukaan kuin myöskin läsnäolleiden silmissä.

Toveritar Hillman. Muistosi säilyköön ja terästäköön jälelle jääneitä tovereita yhä tiukempaan taisteluun köyhälistöluokan puolesta, että kerrankin koittaisi se aika, ettei tarvitseisi seista ennen aikaa kuolleiden työläisten haudoilla.

—i. —i.

Eri paikkakunnilta

Garson Mine, Ont.

Kesäinen tervehdys

täältä mainiperukalta.. Ei täällä vallan nukuta, mutta näin kesällä tuo luonto on niin mukaansa tempaava, että se saa mukaansa niin vanhat kuin nuoretkin, ettei huomaa muusta maailmasta juuri mitään, ei kukaan jouda edes pientä lehtiuutista pistämään. Vaikka ei tänne mitään hirveitä kuulu tällä kertaa. Jotkut ihmiset käyvät naapurikylässä vieraisille ja toiset hommaavat täällä kotona. Varsinkin nuorilla miehillä on omat huvinsa, missä vapaa-aikansa kuluttavat, enkä ihmettele vaikka me maailman lapset joskus horjahdammekin pois oikealta tieltä, mutta kun sellaisetkin jotka ovat säilyttäneet vanhan isien uskon ja tavat puhtaina, joskus kyllästävät itsensä makialla viinalla. Sen me kukin tiedämme mikä siitä seuraa kun viina alkaa mieltä nostattaa. No, vapaa maa, tehköön kukin mitä tarve ja ristillinen rakkaus vaatii, niinhän on helpoin ajatella.

Osuusruokalahommista

ei ole paljon huudettu, vaikka se on ollut jo toiminnassa kohta kaksi kuukautta. Näin alussa ei tiedä paljon sanoa sinne eikä tänne, mutta sen jo tiedämme, että saamme kunnollista ruokaa samalla maksulla mitä olemme jouturiut maksamaan yksityisille runrareille ja ehkä tulevaisuudessa halvemmallakin. Se tietysti riippuu meistä itsestämme miten suurilukuisina rupeamme viemään omaa liikettämme eteenpäin. Sillä osuustoiminnallinenkin liike tarvitsee jonkun verran innostusta yhteistoiminnalle. Ja sitä kun vaan riittää, niin ei meille ole mahdotonta viedä eteenpäin vaikka suurempaakin liikettä sillä alalla. Kun vaan otamme tunnuslauseeksi; yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta. Juuri ruokailukysymys on sellainen välttämätön, jota ei voi kukaan sivuuttaa, niin miksemme silloin voi purasta omassa liikkeessämme sellaista "tohvia" mitä haluamme ja järjestää oloja miten parhaaksi näemme. Alkuvaikeudet on voitettu, ei tarvitse muuta kun jäseneksi liittyä ja astua valmiiksi katettuun pöytään. Ei meidän etujamme kukaan valvo, itse meidän on niistä huolehdittava. — Yksi joukosta.

Neuvostoliitosta

Neuvostokoneiston puhdistus

Ympäri Neuvostoliittoa alkaneella neuvostokoneiston puhdistuksella on erikoisen tärkeä merkitys. Rinnan puolueen rivien puhdistuksen ja tarkastuksen sekä vuotuisten taloussuunnitelmien toteuttamisen kanssa tähän tehtävään kiinnitetään kaikkien Neuvostoliiton työtätekevien huomio.

Vahvistaessaan kansantalouden viisivuotissuunnitelman XVI puoluekonferenssi ja V yleisliittolainen neuvostojen edustajakokous esittivät neuvostokoneiston puhdistamisen yhtenä kaikkein tärkeimpänä ehtona näitten suurten työsuunnitelmien toteutumiselle. Tämän tehtävän asettaminen ei ole mikään satunnainen päähänpisto. Sillä on itsestään selvää, että kansantalouden viisivuotissuunnitelmassa asetettujen suurten tehtävien toteuttaminen tulee riippumaan hyvin suuressa määrin siitä, miten tulee työskentelemään neuvostokoneisto. Senhän kautta sijoitetaan teollisuuteen ja muihin kansantalouden aloille kaikki viisivuotissuunnitelman edellyttämät varat. Hyvin paljon tulee riippumaan siitä, miten käytännöllinen koneisto on, miten järkiperäisesti se työskentelee, miten halpa se on ja miten lähellä joukkoja se toimii.

Neuvostokoneiston puhdistus on sen työn tarkastusta, sen tutkinto miljoonien työtätekevien edessä, miten se kykenee suorittamaan ne suuret tehtävät, jotka on asetettu sosialistiselle hyökkäykselle. Ja lopuksi, neuvostokoneiston puhdistus on neuvostovallalle ja sosialistiselle rakennustyölle vieraitten ainesten ravistamista pois koneistosta.

Mutta olisi väärin ajatella siten, että puhdistuksen tehtävänä on ainoastaan vieraitten ainesten ravistaminen koneistosta. Puhdistuksen syvin ajatus on siinä, että rinnan tämän välttämättömän ravistamisen kanssa voitaisiin kohottaa koneisto vaadittavalle tasolle, sille tasolle, joka vastaa sen edessä olevia suunnattomia tehtäviä. Tämä on puhdistuksen päätarkoitus.

Alkaneen puhdistuksen antamat kokemukset eivät riitä vielä siihen, että voitaisiin tehdä joitakin varmoja yhteenvetoja kamppailun kulusta. Mutta nyt jo voimme, ja on välttämätöntä, esittää tämän tehtävän kaikki vaikeudet, kaikki esteet, jotka tulevat eteemme tämän tehtävän suorittamisessa. Useitten paikkakuntien, erikoisesti Astrakanin antamat kokemukset, osoittavat, että tässä koneiston tervehdyttämistyössä on olemassa eräs sangen huomattava vihollinen, nimittäin "porukkoihin" ryhmittyminen, josta tov. Stalin puhui XV puoluekokouksessa.

Jos puolueen rivien puhdistamisessa ja tarkastuksessa on jouduttu havaitsemaan eri järjestöissä kaikenlaisia ryhmittymiä, niin ei ole minkäänlaista epäilystä siitä, etteikö tämä "porukkoihin" ryhmittyminen, pyrkimys suojella toinen toistaan ja peittää puutteellisuuksia, ilmenisi vieläkin suuremmassa määrin neuvostokoneistossa.

Useissa tapauksissa tällaiset ryhmittymät peittävät koneistossa ilmeneviä puutteellisuuksia ja epäkohtia koko neuvostoyhteiskunnan silmältä. Tämän vastapainoksi on asetettava laajojen työtätekevien joukkojen vetäminen neuvostokoneiston puhdistamiseen. Alotetun kamppailun onnistuminen tulee kaikkein suurimmassa määrin riippumaan siitä, missä määrin tämän kamppailun suorittamiseen kyetään vetämään laajat proletaariset joukot.

Puhdistus on vain yksi puoli neuvostokoneiston parantamisessa, tekemisessä joustavammaksi, halvemmaksi ja tarkoitustaan vastaavammaksi. Puhdistuksen yhteydessä nousee eteen erikoisen kärkevä kysymys nostokastoiminnasta, työläisten vetämisestä johtaviin toimiin neuvostokoneistossa. Valitettavasti on todettava se, että nostokastoiminnan kehittämisen edellytykset eivät ole useinkaan mallikelpoisella kannalla. Puhdistuksen yhteydessä me tarvitaan kokonainen armeija kansantalouden eri alojen työhön valmistuneita ja ammattitaitoisia nostokkaita. Onko läheskään riittävästi tällaista? Tähän on vastattava kielteisesti?

Mihin sitten on ryhdyttävä? Mitä viipymättömimmin on ryhdyttävä valmistamaan työläisnostokkaita uusiin ehtäviinsä. Tässä työssä tulee tärkein osuus olemaan ammattiliitoilla. Enää ei ole vain puhuttava nostokastoiminnan välttämättömyydestä. Nyt on aika ryhtyä toimeen nostokkaiden ammattitaidon kohottamiseksi, terveen ilmapiirin valmistamiseksi näille uusille työntekijöille neuvostokoneistossa ja, lopuksi, ryhdyttävä todella toteuttamaan nostokastoimintaa. Kaikki, joista pienimmässäkin määrässä riippuu tämän työn onnistuminen, pakoitetaan toteuttamaan puolueen ohjeita.

MUISTA MAISTA

Kansainvälisen punaisen päivän valmistelut

Skandinavian imperialismivastainen työväen kongressi

Proletariaatin kansainvälisen solidarisuuden voimistuttamisen merkeissä järjestetään 1 p. elokuuta ruotsalaisten, tanskalaisten ja norjalaisten työläisten veljeilykamppailu näiden valtioiden rajoilla. Samassa tarkoituksessa kutsutaan koolle Skandinavian imperialismivastainen työväenkongressi, joka tullaan viemään tunnuslausein: Neuvostoliiton puolustamisen puolesta, imperialistisen sodan muuttamiseksi kansalaissodaksi, taisteluun fascismia, sosialifascismia, sekä sosialidemokraattien "rauha tuotannossa"-politiikkaa vastaan.

Tukholmasta tiedotetaan, että Ruotsin kompuolueen keskuskomitea on muodostanut erikoisen elokuun 1 p. järjestettävän Punaisen päivän valmistelukomitean. Tämän lisäksi on Keskuskomitea antanut julistuksen, jossa kutsuu kaikkia työläisiä mielenosoituskulkueisiin 1 p. elokuuta.

Työläisten yhtenäisen rintaman puolesta

Saksan, Ranskan, Belgian, Hollannin ja Luxemburgin kompuolueet ovat julaisseet yhteisen julistuksen Achenissa (Länsi-Saksassa) 21 p. heinäk. järjestettävän kansainvälisen imperialismivastaisen mielenosoituksen johdosta. Mielenosoituskulkueeseen tulee osallistumaan työläisiä kaikista yllämainituista viidestä maasta. Julistuksessa osoitetaan, että imperialistit sosialidemokraattien tukemana, valmistautuvat uuteen sotaan, joka on ennenkaikkea kohdistettu Neuvostoliittoa vastaan. Taistelemiseksi näitä suunnitelmia vastaan, — lausutaan julistuksessa, — on välttämätöntä muodostaa kansainvälinen työläisten rintama.

Ranskan Työliiton julistus

Pariisista tiedotetaan, että Unitaarisen (vallankumouksellisen työliiton toimeenp. komitea on kääntynyt Ranskan työtätekevien puoleen julistuksella, jossa kutsuu valmistautumaan kansainvälisen punaisen päivän viettoon elok. 1 p. Samalla kehoittaa työliitto järjestöjä esittämään vaatimuksia Neuvostoliiton puolustamisesta, palkkojen yleisestä korotuksesta, työläisten yhteiskunnallisesta vakuutuksesta työnantajien laskuun j.n.e. Julistuksessa alleviivataan, että on välttämätöntä nostaa laajat työtätekeväin joukot päättävään taisteluun porvaristoa ja sovittelijoita vastaan.

Tshehovitshin oikeusjuttu Puolassa

Varsovassa on alkanut Puolan entistä finanssiministeriä, Tshehovitshia vastaan nostetun oikeusjutun käsittely. Tuomioistuin on kokoonpantu 11 tuomarista, jotka parlamentti on asettanut.

Oikeuden istunto alkoi kesäkuun 26 päivänä oikeussalin ollessa täpötäynnä yleisöä. Oikeudessa on todistajina sisäministeri Skladkovski, teollisuus- ja kauppaministeri Kvjatkovski ja parlamentin puheenjohtaja Dashinski.

Oikeuskäsittelyssä Tshehovitsh kieltää syyllisyytensä valtiovarojen omavaltaiseen käyttöön ja todistelee, ettei missään maassa ole vielä vedetty oikeuteen finanssiministeriä siitä, ettei hän ole hyvissä ajoin jättänyt parlamentin vahvistettavaksi lisämenoja. Todistajina olevat

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.50

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.

Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

ministerit kiertelevät suoraa vastausta kysymyksiin. Suurella jännityksellä odotetaan Pilsudskin saapumista oikeusistuntoon, sillä hänetkin on haastettu todistajaksi oikeusjutussa.

Pilsudski saapui. Pitämässään puheessa hän lausui, että valtion tuomioistuimen perustamista koskeva laki on suorastaan naurettava. Pilsudski lausui, että Puolan perustuslaki on laadittu aivan toisin kuin yleensä muissa maissa. Jokainen voi löytää Puolan perustuslaista sellaisen kohdan, joka hänelle kulloinkin on tarpeen. Siirtyessään koskettelemaan budjetin ylittämistä, ei Pilsudski antanut minkäänlaisia asiallisia selityksiä, vaan hyökkäsi mahdollisimman räikeästi parlamenttia ja oikeusjutussa syyttäjinä esiintyviä parlamentin edustajia vastaan. Lopuksi Pilsudski nimitti itseään "suureksi ihmiseksi, jonka kädet eivät haise, kuten teidän (tarkottaen tässä syyttäjiä). Odottamatta kysymyksiä, poistui Pilsudski oikeussalista.

Sosialidemokraatit nuoleskelevat Pilsudskin jalkoja

Todistajien kuulustelun jälkeen seuraavana päivänä esiintyi syyttäjänä parlamentin edustaja, sosialidemokraatti Libermann. Pilsudskin puheessaan Libermannia vastaan heittämä solvaus, että hänellä on "löyhkäävät kädet", ei kuitenkaan estänyt Libermannia hyvin alistuvasti lausumaan syytepuheessa, että Pilsudski on "ihannemies". Hän lausui, ettei kenellekään Puolassa tulisi päähänkään tuomita Pilsudskia, jota voi tuomita vain historia ja tulevat sukupolvet. Mutta Tshehovitshia vastaan hyökkäsi Libermann kiivaasti, esittäen, että "se mikä Pilsudskille on luvallista, ei voi olla missään tapauksessa luvallista Tshehovitshille". Hyvin epäedullisen vaikutuksen sai aikaan Libermannin esittämä kanta, että Tshehovitshin olisi pitänyt taistella Pilsudskia vastaan ministeriössä silloin, kun koko parlamentti (myöskin hänen oma puolueensa) pelkäsi sitä tehdä.

Heti ensimäisissä sanoissaan lausui Tshehovitshin puolustaja Pashalski, että sosialidemokraattisen puolueen oppositsioni muistuttaa hyljättyä rakastajatarta, joka jälleen tarjoaa rakkauttaan. Pashalski alleviivasi, että sosialidemokraatit siirtyivät oppositsioniin sinä hetkenä, jolloin ei ollut enää mitään epäilystä siitä, että hallitus on hylännyt lopullisesti heidän tarjoamansa palveluksen. Oikeuden istunnossa on läsnä hallituksen jäsenistä ainoastaan lakiasiain ministeri.

Juhlasäkeitä

Lausuttu Port Arthurin alueen S. J:n kesäjuhlissa Intolassa.
Kirj. Aku Päiviö, lausunut Hannes Vuori.

Ken nähdä voisi yli ajan harmaan
työn tantereet ja vaivat raatajain,
hän menneisyyttä kauhistuisi varmaan
ja tuntis suuren surkuttelun vain,
tai ehkä karmis koston viha rintaa,
kun elon moisen punnitseisi hintaa.

Mut onko nytkään kuvat kummemmasti?
Ei, ne liian liki meitä ovat vaan
ja ajan vauhti kovin valtavasti
nyt riepoo raatajia, rattaassaan;
se pettää, huumaa, kylvää unijuomaa,
jott' ikeen alla eläjät ei huomaa.

Ei orja näät, ken orjuuttaan ei tunne,
se totuus synkkä on ja syiden syy,
hän tietään kysele ei — miten? kunne?—
vaan kohtalonsa alle lyyhistyy
ja uskoo että luokallansa yksin
on elon laki käydä kärsimyksin.

Vaan vasta niille, jotka havahtuvat,
kun riistäjäinsä loisto silmiin lyö
ja rinnalla sen omat kurjuuskuvat —
ryysyiset joukot, puute, orjuus työ —
niin heille aukee maailmata kaksi
ja orjuuden käy tunne polttavaksi.

Ja silloin, ah, ne myöskin kapinoivat,
vaan kuullen vaatimusta tunnon lain,
kahleensa kurjat katkovat jos voivat
tai vaikenevat väkipakoin vain —
mut ijäks ei, vaan kerran noustaksensa
taas taistoon pyhään eestä vapautensa.

Se aatos ain on kirkkahampi muita,
kuin johtotähti joka kutsuu luo,
se kiehtoo elon, syttää taisteluita
ja kallein orjille on aatos tuo.
Jos, jos se kuolis, jos se sammahtaisi,
niin kuolla meidän koko luokka saisi.

Mut koskaan sammu ei tää tuli rinnan,
vaikk' kapinoivat vaiennetaan suut,
se turhaks teki tsaarin mahtavimman,
ei riittänehet Rooman ristinpuut,
ei kaatunut se kanssa kommunaardein,
vaan nousee suurempana marttyyr'-aartein.

Nyt käymme harjanteilla murrosajan,
kun valon voimat murtaa valtaa yön
ja orjuutetut näkee vapahtajan
kautt' oman kalpansa ja yhteistyön,
kun joukot miljoonaiset heräysinnoin
käy vapautta kohden uljain rinnoin.

Ja saapuu vapaus — mut voi, ne tuskat, haavat,
ne vaivat, uhrit, mitkä vaaditaan,
kun orjuuttajat vielä voiton saavat
ja pyöveleinä pääsee kostamaan;
kun viedään joukkojamme Golgatalle
ja jäämme voimatonna ristin alle!

Mut tuokioks' — taas veri kukat nostaa,
päät punaisimmat päälle saman maan
ja teot vielä kirkkahammin kostaa,
kun viime oikeutta punnitaan, —
ja pian on se hetki tullut maassa,
kas kuinka punnukset ne kasvaa vaassa!

Siis pelvotonna, päin vaan kohtaloita,
ei kommunistein lannistua saa,
vaan kestä, kärsi, taistele ja voita —
ja sukupolvet laulaa kunniaa;
ne sukupolvet, joiden jalkain alla
maa vapaa on ja aatos korkealla.

On kaunis nähdä, kuinka ajan valo
jo kolkkaan kurjimpaankin säteen vie
ja syttyy sydämissä lämmin palo,
uus' elon hehku, tarmo, taiston-tie.
On kaunis nähdä, kuinka aamun koita
he riemuin tervehtivät: tule, voita!

SUOMESTA

VIIME VUODEN RIKOSTILASTO

Painosta on ilmestynyt oikeusministeriön kertomus poliisin tietoon v. 1928 tulleista rikoksista.

Tekstitaulukossa 1 nähdään rikollisuustilanteessa vuonna 1928 tapahtuneet muutokset. Lisäys poliisin tietoon tulleiden rikosten kokonaismäärästä oli 4.8 pros.

Suurimmat rikosryhmät, juopumus- ja kieltolakirikokset, ovat vuoden kuluessa lisääntyneet, edelliset 5.4 pros. ja jälkimäiset 5.8 pros. Samalla kertaa osoittavat erilaatuiset väkivaltarikokset: väkivalta tai muu haitanteko virkamiehelle, rauhan rikkominen, eläinrääkkäys sekä henki- ja pahoinpitelyrikokset, lisääntymistä. Näistä on henkirikosten tuntuva lisäys huomiota herättävä.

Varkausrikosten luvussa ei vuoden 1928 kuluessa ole suurempia muutoksia tapahtunut (rikosryhmä näpistäminen, varkaus, murto on vähentynyt 1.9 pros.)

Eräistä rikoksista mainitsemme valaisevia numerotietoja (suluissa numerot v:lta 1927). Väkivaltaa ja muuta haitantekoa virkamiehelle 885 (850), suku- ja aviorikoksia 67 (95), siveellisyysrikoksia 160 (240), murhapolttoja 66 (78), rauhanrikkomista 1,484 (1,434), juopumusta 101,070 (95,903), murhia 74 (51), tappoja tai kuolemantuottaneita pahoinpitelyjä 262 (224), murhan tai tapon yrityksiä 68 (60), törkeitä tai lievempiä pahoinpitelyjä (myös tappeluissa) 1,349 (1,271), kuoleman tai vaikean ruumiinvamman tuottamisia 161 (112), lieviä pahoinpitelyjä tai aseen nostamisia 2,689 (2,387), lapsenmurhia 78 (94), näpistämisiä ja tavallisia varkauksia 11,031 (10,797), törkeitä varkauksia ja murtoja 3,458 (3,970), kavalluksia 1,194 (1,052), ryöstöjä 277 (298), petoksia 1,427 (1,257), alkoholiaineiden luvatonta valmistusta 1,607 (1,142), niiden luvatonta myyntiä 4,743 (5,071), niiden luvatonta maahantuontia 712 (336), niiden luvatonta kuljetusta 4,478 (4,226) ja niiden luvatonta varastossapitoa sekä muita kieltolakirikoksia 17,256 (16,454).

Yhteensä nousi poliisin tietoon joutuneiden rikosten lukumäärä viime vuonna 176,281:een, vastaten 168,217 v. 1927.

Lapsenmurhissa sekä alkoholiaineiden luvattomassa valmistuksessa ja myynnissä oli maaseudun osuus suurempi kuin kaupunkien. Muissa huomattavammissa rikoksissa olivat sitävastoni kaupunkien suhdeluvut suuremmat kuin maaseudun. Rikosten suhdeluvut eri lääneissä osoittavat suuria vaihteluja. Korkeimmat ovat useimpiin rikoksiin nähden sekä kaupunkien että maaseudun suhdeluvut Viipurin ja Uudenmaan lääneissä.

RAHA-ARPAJAISTEN VOITTOVAROJEN JAKO

Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan alustavasti käsiteltyä tehtyjä anomuksia on opetusministeriö myöntänyt raha-arpajaisten voittovaroista tällä kertaa m.m. seuraavat avustukset.

Taloudelliselle neuvottelukunnalle tällä kertaa 50,000 mk. erinäisten maanviljelijäin velkaantumista vuoden 1918 jälkeen, pitkäaikaisia pääomasijoituksia maatalouteen ja maataloudellisiin tuotantolaitoksiin v. 1918 jälkeen ja näiden sijoitusten tarkoituksenmukaisuutta kuin myös pienviljelijäin taloudellisen aseman viimeaikaista kehitystä koskevien tutkimusten toimittamista varten.

Suomen Museoliitolle 50,000 mk. käytettäväksi maaseutumuseoitten tieteellisen toiminnan avustamiseksi.

Sanakirjjasäätiölle 72,000 mk. kahden matkastipendiaatin palkkaamiseksi erikoisluontoisia tutkimuksia varten ja 15,000 mk. lisäavustukseksi Sanastaja-nimisen lehden julkaisemista varten.

Prof. S. Palmgrenille 12,500 mk. erään laajanpuoleisen sinfonisen teoksen valmistamista varten.

Stadion-säätiölle tällä kertaa 100,000 mk. stadionin rakentamista varten.

Työväen Urheiluliitolle 60,000 mk. yleisurheilijain ja voimistelijain lähettämistä varten Saksaan Työväen Voimistelu- ja Urheiluliiton toiseen liittojuhlaan Nurnbergiin.

Lisäksi on myönnetty pienempiä apurahoja eräille teattereille.

SATAMATYÖLÄISET "LAIN KOURISSA" — KÄRÄJÖITY PITKÄKORVISTA JA NEULANPISTOKSISTA

Äskettäin syytettiin Kotkan raastuvanoikeudessa satamatyöläistä Kerttu Hakkaraista "ilkivallasta ja pahoinpitelystä". Syytteeseen sisältyi väite, että H. oli joku aika sitten solvaissut erästä rouvasihmistä pitkäkorvaksi ja heitellyt häntä kivillä. Syytetty saikin 2 kk. 10 päivän vankeustuomion.

Samana päivänä syytettiin Hilda Jaakkolaa siitä, että hän olisi satamassa pistellyt erästä naista neuloilla.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

"Intelligentit" ja työväen toimitsijat

Luimme juuri saapuneen Toveri-lehden palstoilta erään kiintoisan matkakertomuksen ensimäisen osan, jonka on kirjoittanut eräs työväenliikkeemme nuorista tovereista, otsikolla "Matkamuistelmia Superiorista Astoriaan", kirjottaa Eteenpäin-lehden "Tähystystornista"-osastossa "Tähystäjä", jatkaen seuraavasti:

Kertomus saa hyvän alkukohdan siitä, kun kaksi Toverin toimitukseen matkalla ollutta toveria kohtasivat toisensa Superiorissa, Työmies-lehden toimituksessa. Kertomuksen kirjoittaja, tov. Turunen, on ollut jonkun aikaa jo Työmiehen toimittajana ja agitaattorina, mutta toinen toveri, Väinö Finberg, Warrenista, Ohio, lähti suoraan peltimyllystä. Siis varsinkin häneen sopisi hyvin se karakterisointi, jota suomenkielessä usein käytetään: "rasvanahkainen työmies".

Tuolla lauseella tarkoitetaan sanoa, että työläinen on saapunut suoraan tehtaasta, kaivoksesta tai työpenkkien äärestä. Tällaisia "rasvanahkaisia" työläisiä sitä on jouduttu ottamaan useita erinäisiin työväenjärjestöjen ja puolueen tehtäviin viime aikoina. Ja kun olimme kuulleet, että ohiolainen peltimylläri on valittu Toverin toimitukseen, niin pidimme sen hyvänä merkkinä, etenkin tällaisena aikana, jolloin puoluetta ja sen johtavia elimiä oikein kommunistisen Internationalen määräyksestä on ryhdytty proletarisoimaan.

Mutta eriäviä mielipiteitähän sitä saattaa olla tässä niinkuin muissakin asioissa. Siksipä ohiolainen peltimyllärikin joutui heti Superiossa saamaan ensimäisen "kasteensa" toimitusuralla, vaikka olikin siellä vain vieraskäynnillä. Kun siellä oli tovereille tullut puhe työväenlehtien toimitusasioista, niin nähtävästi eräs vanhimmista toimitsijoista oli lausunut: "Meissä suomalaisissa on niin vähän intelligenssiä, puuttuu kirjallisia sanomalehtikykyjä. Saksassa sentään poika perii isältään intelligenssin, ovat sanomalehtimiehiä suvusta sukuun."

Tuollainen lause saattaa olla "kylmää vettä" kokeneemmankin työväenliikkeen toimitsijan niskaan, mutta emme silti ollenkaan epäile, että Toverin toimitukseen matkalla olleet toverit olisivat pahasti hätkähtäneet tuollaisesta epäsuorasta arvostelusta, että he eivät olisi kykeneviä yrittämään työväenlehden toimitustyöhön, kun eivät ole sattuneet syntymään "intelligenssistä" juurta olevista vanhemmista.

Myönnämme kyllä, että kertojan matkamuistelmissa lainatun lauseen sisältö on kokolailla paikkansa pitävä siinä suhteessa, että meillä ei ole intelligenssejä sanottavasti ollenkaan. Mutta vastakkaisessa leirissä kyllä löytyy vaikka kokonainen liuta, niitä kaivattuja "toisessa polvessa" olevia "'sanomalehti'-intelligenssejä". Noskein ja porvarien leirissä kasvaa kyllä "kirjallisia- ja sanomalehtikykyjä" toiseenkin polveen, sillä niihin aineksiin ei ole lahtarien "apuharvennus" sattunut verisellä kostolla, kuten se on työväenliikkeen vasemmistolaiseen siipeen sattunut.

Toisaalta meillä on sellainen itsepintainen käsitys, että työväenliikkeen toimitsijan, olipa se sitten sanomalehden toimittaja, organiseeraaja, puhuja tai mikä tahansa, ei välttämättä tarvitse olla syntyjään "intelligenssi", ollakseen kyvykäs tehtävissään. Meillä ei ole mitään antipatiaa, eli vastenmielisyyttä n.k. sivistyneistöstä, eli kouluja käyneiden keskuudesta tulleita aineksia kohtaan, sikäli kun ne jaksavat karsia itsestään pois porvarillisen koulun heihin istuttaman kuonan ja alkavat vilpittömästi palvelemaan työväenliikettä. Mutta silloin kun käy siten, kuin esim. Eteenpäin toimituksesta viime talvena eroon joutuneen, porvarillista koulusivistystä saaneen henkilön kannan ilmaisu osoitti, niin se antaa lisää todistusta, että tuon porvarillisen kuonan itsestään pois karsiminen ei ole niinkään helppoa kuin saatetaan uskoa. Ei se karsiinnu pois vielä silläkään, että kapinan aikana satutaan olemaan miliisin portinvahtina, tai elintarveosaston hoitajana; eikä vielä silläkään, että joudutaan lahtarimaan ohranan ja vankilan tyrmiin muutamiksi kuukausiksi.

Tosin tuollaiset tapaukset saattavat antaa suuren sysäyksen vasemmalle ja vahvistaa henkilöiden luokkakatsomuksia. Mutta aina ei saada tuollaistenkaan kokemuksien jälkeen henkilöitä pysyväisesti työväenliikkeen palveluksessa pysymään. Miksi? Siksi, että he eivät ole pohjaltaan proletaareja, vaan intelligenssejä, työväenliikkeelle epäkypsää ainesta. Siinä vika!

Toisaalta saadaan havaita, että suutarien ja räätälien, samoin kuin tehdas- ja kaivostyöläisten kyvyillä on noussut aivan ensiluokkaisia työväenliikkeen johtohenkilöitä ja nousee vastakin. Siksi koetamme rohkaista niitä lännelle viimeksi menneitä toimittajatovereita, että ei huoli hätkähtää pienistä nipistelyistä. Eikä ole kaikkein tärkeintä sekään, vaikka se kirjoituksen tyyli ei aluksi olisikaan niin hioutunutta. Asiain pätevyys ja iskujen terävyys ovat kumoukselliselle työväenliikkeen toimitsijalle monin verroin suuremman arvoisia, kuin sisällyksettömät tyylillä koreilut.

Ei auta hätäillä, vaikka keskuudessamme ei olekaan enemmän "intelligenssejä". Asiain kehitys näyttää sellaiselle, että ei-intelligenssit voivat raskaina aikoina kestää paremminkin, kuin intelligenssit, olkoonpa ne sitten ensimmäisessä tai toisessa "polvessa".

Toivomme hyvää kurssia siellä länsirannikon tuulissa uusille Toverin toimittajille, koska matkaanne olette saaneet hyvät eväät, joiden kanssa jaksaa painia kommunististen oppien edistämiseksi.

Youth Column

Have You Done Your Share

Many workers' organizations pledge support to the children's delegation which is being sent to the USSR.

But there are still a great many who have not as yet responded to the appeal of the children's conferences.

The Delegation leaves on the 23rd of July. There is only a short time left in which to raise the necessary funds.

Are we going to allow the boss class to send 67 delegates to the Boy Scout Jamboree which is to take place in England, and which is purely militaristic in character, without a protest?

The workers of Canada must endorse and support the children's delegation to the USSR and the Pioneer meet which is organized by the Pioneers of the Soviet Union in contrast to the Boy Scout Jamboree.

The USSR is in grave danger at the present time. The Imperialist forces are strengthening their preparations for war on the workers' fatherland.

We must double our efforts to mobolize the workers' children for the defence of the Soviet Union.

Show Your Solidarity with the Workers and Workers' Children of the USSR!

Help to send a children's delegation, which will convey greetings from the workers children of Canada, to the workers and their children in the Soviet Union.

Following donations have been received:

Finnish Org., Toronto	$10.00
Labor League Br. 5, Toronto	5.00
Camp Kindervelt (collected), Toronto	6.70
Freiheit Gezangs Ferain, Tor	2.50
Group 1, YCL, Toronto	3.00
Dr. Harris, Toronto	2.00
J. L. Cohen, Toronto	5.00
Vancouver Pioneet Unit	25.00
Levine, Chapman, Alta.	.50
Two Children of Windsor	1.00
Local 1013 Painters, Toronto	5.00
Local 2 Industrial Needles Trades, Toronto	2.50
Local 12, Toronto	3.50
Group 2 YCL	2.00
Women's Auxilary, Toronto	5.00
Intola Pioneers	8.00
Carter	.50
Bonar	3.00
NEC, YCL	10.00

Workers children realize the importance of sending such a delegation and send in their small donations, saved from their spending money.

What are you going to do for the delegation?

Osuustoiminta proletariaatin luokkataisteluaseeksi

Heinäkuun kuudentena päivänä vietetyn kansainvälisen osuustoimintapäivän johdosta antoi Kommunistisen kansainvälisen toimeenpaneva komitea julistuksen kaikkien maiden proletaareille. Julistuksessa osoitettiin, kuinka porvoriston kahlekoirat, kansainvälisen osuustoimintaliiton johtajat, sosialidemokraatit, yrittävät muuttaa osuustoiminnan kapitalistisen riiston ja imperialistisen sodan lietsojain tahdottomaksi aseeksi. Osuusliikkeet ovat liittyneet koronkiskojain trusteiksi, ottavat osaa työtätekevien riistämiseen, harjoittavat korkeiden monopoolihintojen politiikkaa ja harjoittavat porvarillista politiikkaa siirtomaihin nähden, imien niiden elinnestettä. Ne kannattavat porvarillisten valtioiden imperialistista politiikkaa. Toiminnallaan ne heikentävät työväenluokan taistelua porvaristoa vastaan. 50 miljoonaa työtätekevää käsittävästä osuustoiminta-internatsionaalesta ovat he tehneet Kansainliiton lisäkkeen. He harjoittavat Neuvostoliiton ja neuvosto-osuustoiminnan herjausta, uhaten eroittaa viimemainitun kansainvälisestä liitosta, mutta samaan aikaan he tarjoavat kättään Italian fascistiselle osuustoimintajärjestölle. Julistuksessa kehoitettiin koko maailman työtätekeviä mielenosoituksissaan 6 p. heinäkuuta osoittamaan oman tahtonta, että osuustoiminnasta on tehtävä proletariaatin luokkataisteluase, ja tätä vastustavia taantumuksellisia johtajia vastaan on julistettava säälimätön ja kiivas sota.

Julistuksessa sanottiin, että elokuun ensimäisenä päivänä vallankumouksellinen proletariaatti julistaa, että se tulee horjumatta taistelemaan imperialistisen sodan lietsojia vastaan, sekä niiden sosialipatriottisia lakeijoita vastaan. Osoittakaa, että te olette valmiit elokuun 1 päivänä käymään yhdessä joukkojen kanssa mielenosoitukseen. Esiintyessänne heinäkuun 6 päivänä tulee teidän vetää alas taantumuksellisten johtajien musta lippu, joka on leppymättömän luokkavihollisemme synkkä symbooli. Kohottakaa hulmuamaan punainen taistelulippu

Huijausta reumatismin parannuksen alalla

Vaikka Yhdysvaltain maanviljelysdepartementin ravintoaineita tutkivan viraston toimesta on oikeudellista tietä hävitetty 245 n.k. reumatismilääkettä, siitä huolimatta yhä ilmotetaan kymmeniä parannuskeinoja reumatismin hävittämiseksi.

Siitä lähtien, kun federaalinen laki ravintoaineista astui voimaan v. 1907, on 600 ilmoitusta lähetetty tuomion julistamisesta noin 245 reumatismilääkettä myyviä liikkeitä vastaan, joten ne on kielletty valtioidenvälisessä kaupassa.

Ei mitään muuta "parannustapaa" vastaan ole federaalinen hallitus julistanut niin monta tuomiota kuin reumatismin parantamiseksi ilmoitettuja lääkkeitä vastaan. Reumatismi on niin yleinen ja niin vaikealaatuinen tauti, että sitä vastaan ovat huijarit koettaneet keksiä jos minkälaisia lääkkeitä, sisäisesti ja ulkonaisesti käytettäviä. Ja niitä on myyty ja myydään vieläkin arvaamattomat määrät erilaisilla nimillä.

Kun yleisö ei oikealla tavalla käsitä "reumatismi"-sanan merkitystä, johtuu siitä, että reumatismilääkkeitä voidaan sillä tavalla myydä suunnattomat määrät. Yleisesti uskotaan, että reumatismi on pakotusta luiden ja nivelten ympärillä sekä lihaksissa, katsomatta ollenkaan mistä pakotus alkuperäisesti johtuu. Kun reumatismi sarjoitetaan näin löyhästi, ei löydy minkäänlaista lääkettä, joka voisi kaikki pakotuksen ja kolotuksen eri muodot parantaa.

Lääketiede selittää, että sellainen pakotus, jota yhteisellä nimellä kutsutaan reumatismiksi, johtuu monenlaisista syistä ja tarvitsee kukin eri laji omanlaisensa parannustavan. Monet reumatismiksi luullut pakotukset johtuvat sellaisista paikallisista taudeista kuin tippurista, syfiliksestä ja tuberkulosista. Myöskin erinäisistä taudeista eri paikoilla ruumista, kuten sairaaloisista kurkkurisoista, kurkkuviasta, veriviemärin tulehduksesta, rikkinäisistä hampaista, j.n.e. Hampaista usein johtuvat neuralgia, hermotulehdus ja muut sellaiset, joita pidetään reumaattisina särkyinä ja reumatismina.

Sitten vielä kun niveliin tulee virtsahappoa, syntyy siitä niveliin leini eli luuvalo. Vielä löytyy niveltautia, niveliin muodostuu epänormaalisia kasvannaisia. Sellaisissa tapauksissa tulee niveliin huomattavia epämuodostumia. Näitäkin viimeksimainittuja pidetään yleisesti reumatismina. Reumatismiksi luultua tautia voi syntyä senkin kautta, että on huonosti sijoitettu murtuneet luut paikoilleen. Reumatismiksi luultua pakotusta voi syntyä siitä, että jalkaterän kaari on painunut alas. Reumaattisesta kuumeesta johtuu kova pakotus lihaksiin samalla kun se vaikuttaa tuhoisasti sydämen toimintaan.

Mikäli kaupiteltuja reumatismilääkkeitä ja -voiteita on tutkittu, on huomattu, että niissä on parannusta vaikuttamattomia kasvissuoloja, kaikki halpahintaista tavaraa, joten lääkkeen valmistus ei maksi juuri mitään, mutta hyvä hinta niistä kaikista vain kiskotaan, kun niitä yleisölle myydään "varmoina" parannuskeinoina. Tuollaiset lääkkeet eivät ole vain tehottomia vaan vahingollisiakin, sillä kun niitä käytetään, ei lääkärillä ole tilaisuutta määrätä oikeaa lääkettä taudin laadun mukaan.

Yhdysvaltain maanviljelysdepartementin n.k. Pure Food virasto huomauttaa yleisölle, että niissä patenttilääkkeissä, joita sanomalehti-ilmotusten kautta myydään, ei ole mitään sellaista joka parantavasti vaikuttaisi ruumiiseen reumatismissa. Korkeintaan saattavat ne poistaa kivun hetkellisesti, mutta useimmissa tapauksissa palaa kipu uudelleen takaisin entistä kovempana. — F.L.I.S.

Maapallon sisäinen kuumuus

Maapallo on aina ollut tiedemiesten monipuolisen tutkimuksen esineenä. Yksinkertaisin ala siinä suhteessa on maantiede, joka tarkoittaa maapallon pinta-alan tarkastusta ja eri osien vertailua toisiinsa. Sitten seuraavat goodesia ja geologia, joiden tehtävänä on maapallon muodon, koon, muodostuksen, mekaanisten suhteiden ja maapallon ainehistorian tutkiminen. Meteorogian tutkimisen tarkoitus on ottaa selko maapalloa ympäröivän ilmaston laadusta, merkityksestä ja vaikutuksesta. Kaikki nämä tiedehaarat ovat läheisessä suhteessa toisiinsa ja usein ne yhdistetäänkin toisiinsa ja kutsutaan niitä silloin yhteisellä nimellä geofysiikaksi.

Geologisen viraston tehtäviin kuuluu kartoittaminen, maan geologisen muodostuksen tutkiminen, samalla tavalla maan mineraaliperäisyyden ja eriosien mineraalien tarkastaminen ja tutkiminen. Tässä suhteessa on maan sisäisen lämmön tutkinen tärkeimpiä tieteellisiä probleemeja.

Aina viime vuosiin saakka ovat tiedemiehet uskoneet, että maapallon sisusta on tavattoman kuuma ja että siihen kuuluva kova kuori, jonka paksuuden tiedemiehet arvioivat 5—18 mailiksi, minkä sisäpuolella olisi sula ja juoksevassa tilassa oleva aine. Viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet, että sula aine kovan ulkokuoren sisällä olisi fyysillisesti mahdottomuus, niin kova kuumuus kuin maapallon sisässä täytyykin olla.

Eennen aikaan uskottiin, että maapallon sisäinen kuumuus johtui sen sula-aineesta, joka oli jonkinlaista kiehuvassa tilassa olevaa "velliä". Uusin tiede toteaa, että maapallon sisäinen kuumuus johtuu radiumin vaikutuksesta. Tätä tieteen otaksumaa tukee se, että vuorissa löytyy sen verran radiumia, että sitä joka vuosi pääsee pikkuinen määrä lämmittämään maan pintaa. Tämän otaksuman mukaan saattaisi maapallon sisus olla kokonaan kylmä ja että kuumuutta on vain vississä syvyydessä, missä radiumi vaikuttaa kuumentavasti.

Maan sisäisen kuumuuden suhteen on tehty huomioita jo pitkät ajat, mutta mielenkiintoisimmat huo[illegible] on tehty sen jälkeen, kun hallitu[illegible] geologisen toimiston jäsen, geologi, tutkija Van Ostrand keksi erityisen koneen, jolla maan sisästä lämpöä tutkitaan. Valmistettiin kaksi erilaista lämpömittaria. Toinen perustuen sähkövastustukseen ja toinen ollen tavallinen lämpömittari, ollen vain mahdollisimman suurinta kokoa. Erityisen koneen avulla lasketaan lämpömittari, kaivokseen ja sillä tavalla on mitattu lämpöä toista mailia syvässä maan sisässä.

Kokeet osoittavat, että maan lämpö samassa syvyydessä, mutta eri paikoilla ei ole samanlainen eikä yhtä suuri. Esim. Fairmontin luona West Virginiassa on maan lämpö 7,500 jalan syvyydessä 170 astetta F., jota vastoin lämpö samassa syvyydessä Longmontin luona Coloradossa on keskimäärin 212 astetta F. Veden kiehumapiste merenpinnan tasolla löydettiin 6,600 jalan syvyydessä. Muutamilla öljykentillä Wyomingissa ja Californiassa on havaittu, että kivet vississä syvyydessä öljykentä piirin sisällä ovat kuumempia kuin kivet samassa syvyydessä aivan öljykentän piirin ulkopuolella.

Nämä havainnot herättivät heti erikoista huomiota. Öljygeologit vetivät siitä johtopäätöksen, että öljykenttä voidaan löytää tutkimalla maan sisästä lämpöä, sillä kun öljysuonten vierellä maa on kuumempaa kuin muualla, voidaan sen avulla tietää millä seuduin öljyä löytyy maan sisässä. Tehtiin samanlaisia lämpötutkimuksia maan sisäisen lämmön suhteen Texassin, Oklahoman, Californian y.m. öljyseutujen kentillä, päästen samanlaisiin tuloksiin.

Maan sisäisestä muodostuksesta ja maan lämpösuhteista ei vielä ole päästy minkäänlaisiin varmoihin tuloksiin, sillä mitä yhdellä taholla varmana havaitaan, sen ovat havainnot toisilla suunnilla kumonneet. Kumminkin pidetään nyt jo varmana että maan sisäisen kuumuuden tutkiminen saattaa johtaa hedelmällisiin havaintoihin maan sisustan muodostuksessa, joten näitä teitä voidaan päästä tuntemaan maan sisustaa paremmin kuin minkäänlaisten muiden keinojen avulla. — F. L. I. S.

Vapauden lukijat

tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menetellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletuna koko päivän.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLMI, KELLOSEPpä. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osoitteella: 248 Queen St. W., Toronto 2, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

KUIVIA KOIVU- JA HAAPAHALkoja myytävänä. Puhelin 3149N.

MRS. LAINA KOLHI ANTAA HIErontaa ja hoitaa sairaita. 60 A. South Cumberland St., Leftonin yläkerta, huoneusto 3. Puhelin N. 1058.

FORT WILLIAM, ONT.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street. — Puhelin 1185 S.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 870, Ross Block, Fort William.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William. Ont.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8886. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI TAASEN entisessä paikassa, Main ja Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

Kuinka Nuga Tone antaa lisävoimia hermoille

Heikkohermoisuus saa aikaan unettomuutta, hermostunutta ärtyisyyttä ja jalompien elimien toiminnan hidastumista, nämä vuorostaan tekevät teidät kykenemättömäksi ja sairaaksi. Nuga-Tone sisältää joukon parhaimpia tunnettuita lääkeaineita hermojen vahvistattamiseksi ja niiden toiminnan kiihottamiseksi, sekä lihasten ja elimien voimistamiseksi. Se myöskin sisältää lääkeaineita jotka lisäävät ruokahalua, parantavat ruuansulatusta, huojentavat munuais tai virtsarakko häiriöitä, päänkipuja, pyörrytyskohtauksia, umpitautia sekä yleensä lisäävät terveyttä.

Tyypillinen esimerkki Nuga-Tonen parantavista voimista on tulokset jotka sen käyttämisestä sai Miss Anna Hogg, Korea, Ky. Hän sanoo: "Minä olin uloskulunut, heikko ja hermostunut, enkä voinut tehdä mitään. Nuga-Tone sai aikaan minulle enempi kuin kaikki ennen nauttimani lääkkeet. Se lisäsi voimiani ja terveyttäni." Tällaisien tuloksien tulisi rohkaista toisiakin nauttimaan Nuga-Tonea saadakseen terveytensä takaisin. Nuga-Tonea on saatavana kaikkialla missä lääkkeitä yleensä myydään, tai välittäjänne voi tilata sitä teille tukkurohdoskauppiaalta.

Halutaan tietää

Adin Junnila, Jaakko Similä, Martti Leponiemi (Niemi), Kalle Helgavuori, tehkää hyvin ja ilmottakaa meille osotteenne heti, tahi jos joku heidän tuttavistaan tämän huomaa, niin ilmottaisi heille. (Ttr.P.L.

Olga ja V. Kangas,
1134 Notre Dame St. W.,
Montreal, Que.

Toivo Tanner, olen saapunut tänne Pottsvilleen sinua hakemaan. Tule heti tänne, odotan sinua. Jos joku, joka tuntee hänen olisi hyvä ja ilmottaisi hänelle, jos ei satu itse huomata. (P.L.M.

Äitisi Ida Salo.

Halutaan

Tiskari, National Lunchiin heti. Lähempiä tietoja saa kysymällä: (PLM

ARMAS KIVI,
Box 1886 Durham St. - Sudbury

Sudbury

TANSSIT HUOMEN ILLALLA LAVALLA

Alkaen klo 9 lauantai-illalla on Union-puiston lavalla tanssit. Sateen ja muuten kylmän ilman sattuessa tanssitaan Liberty-haalilla. Mennäänhän joukolla.

Martha Niemi

Teille on tärkeä sisäänkirjotettu kirje Sudburyn postikonttorissa.

RUOKALA

Valmistan ruokaa aterioittain

Suosittelen yleisön käytettäväksi.

Emma Walenius

72—4th Avenue,
Box 1121, Timmins, Ont.

Ilmotus

Kaikkia niitä henkilöitä, jotka tiedätte olevanne velkaa allekirjoittaneille, pyydämme suorittamaan heti, tahi viimeistään elokuun 15 päivään mennessä v. 1929. (Ttr.P.L.M.

OLGA ja V. KANGAS,
1134 Notre Dame St. West,
Montreal, Que.

F. A. RICARD

T[illegible]- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA

Elm St., Sudbury, Ont.

HIEROJA

Huugo Seppälä

Antaa hierontaa Lehtelän saunalla joka arkipäivä

9—11 ap. 2—9 ip.

Tulee kotia myöskin pyydettäessä.

Puhelin 1444w. Box 1862

Sudbury, Ont. (TL)

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki,, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

A. NIEMI,

Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

MYYTÄVÄNÄ

Ruuminki- ja boorditalo kalustoineen, taikka kalusto myydään ja talo vuokrataan. Hyvällä liikepaikalla, suomalaisen asutuksen keskustassa. Lähempiä tietoja saa: (P.L.M.

O. Kauhanen,

47 Widmer Street,
Toronto, Ont.

Dr. F. C. Fraser

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

Phone 157

SUDBURY, ONTARIO

HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Rahaa Lainataan

kiiteimistöä vastaan.

Kysykää,

J. N. DESMARAIS,

McKey Building (P)

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
WOMAN WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. hinta 1 vk. $1.00
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta ....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad ....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

S. J. Toronton Os. Näyttämön Näyttelijäin KESÄKIERTUE

Antaa vierailunäytäntöjä seuraavissa paikoissa

S. J. Cobaltin Osaston Haalilla

Keskiviikkona heinäk. 24 ja torstaina 25 p.

Kello 8.15 illalla

S. J. Kirkland Laken Osaston Haalilla

Perjantaina ja lauantaina heinäk. 26 ja 27 p.

Kello 8.15 illalla

ESITTÄEN ENSIMÄISENÄ ILTANA

'Mustalaisruhtinatar'

3-näytök. suuri loisto-operetti. Kirj. Leo Stein ja Bela Ginbach. Säv. Emmeritz Kalman.

TOISENA ILTANA

'Vallankumoushäät'

3-näyt. suuri vallankumousnäytelmä Ranskan vallankumouksen ajoilta. — Kirj. R. Rolland.

Liput 50c, lapset 15c.

Molempina iltoina lopussa tanssia

Huom.! Osa tuloista menee Toronton uuden haalirahaston hyväksi.

Kokouskutsu

International Co-Operative Trading Co. Ltd. osakkeenomistajien puolivuosikokous pidetään maanantaina heinäkuun 29 päivänä, alkaen kello 8 illalla S. J. osaston haalilla, 211 Robertson St., Fort William, Ont.

Kokouksessa tullaan keskustelemaan ja päättämään kaikista esilletulevista liikettä koskevista asioista. (PLM

Johtokunta.

KOKOUSKUTSU

The Liberty Hall Company, Limitedin, ylimääräinen osakkeenomistajien kokous pidetään liikkeen omalla talolla, 35 Lorne Street, Sudbury, Ont., maanantain, elokuun 12 päivän iltana, 1929, alkaen kello 8 illalla. Kokouksessa tulee esille johtokunnan laatiman sivulain hyväksyminen, joka sivulaki oikeuttaa yhtiön ottamaan $6000.00 kiinnityslainan liikkeen kiinteimistöä vastaan. Kokouksessa voidaan mahdollisesti keskustella joistakin muistakin asioista.

Sudburyssa, Ont., heinäk. 17 p., 1929. (Ttr.P.L.

The Liberty Hall Co. Ltd.

J. V. KANNASTO, rahastonhoitaja.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Menköön vanha kello

L. Kyynyltä

voi ostaa uuden

115 Robertson St. - Fort William

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

THE ROUND LAKE STORE

TARZWELL. ONTARIO

Paikkakunnan asukkaille: Tämä on teidän lähin varastopaikka ruokatavaralle, jauhoille ja rehuille, rauta- y.m. tavaralle. Jos jotain haluatte ja meillä ei ole sitä varastossa, hankimme sen teille. Voitte tiedustella. Farmituotteita vaihdetaan tavaraan. Ehtoja annetaan tunnetuille kundeille. Tavallinen postipalvelus.

Jas. B. Tarzwell

J. A. PIRNEKSEN
RÄÄTÄLINLIIKE

11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario

Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana

Hilda Nurmella

279 Simcoe St., Toronto, Ont. Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.

Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

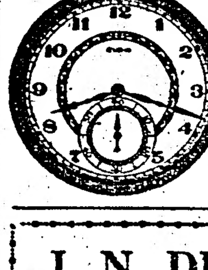

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

J. N. DESMARAIS

Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Suletttuja ja avonaisia autoja saatavana.
Puhelin 121

YELLOW TAXI

Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

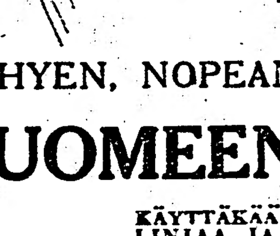

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

TARJOAA SUOMALAISILLE

LYHYEN, NOPEAN *ja* MUKAVAN MATKAN

SUOMEEN TAI SUOMESTA

KÄYTTÄKÄÄ AINA RUOTSIN AMERIKAN LINJAA JA OLKAA VAKUUTETUT LUOTETTAVASTA PALVELUKSESTA JA ERINOMAISESTA MUKAVUUDESTA

Ostakaa piletit lähimmältä paikallis asiamieheltämme
Tai kirjoittakaa suoraan seuraavalla osotteella:

SWEDISH AMERICAN LINE

1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUE.

LEMPI SAARINEN

7 BALSAM STREET — BOX 1127 — TIMMINS, ONT.

Antaa hierontaa ja kylpyjä. (P

AINOA SUOMALAINEN
RUOKATAVARAKAUPPA
MONTREALISSA

Välittää kuluttajilleen ensiluokan tavaraa kohtuhinnoilla.
J. J. JARVIS, Omistaja (P)
Puhelin Wilbank 7477 — 1414 Notre Dame St. W., Montreal, Que.

Uudelleen rakennettuja

Kirjotuskoneita

Vapaus myy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet osat ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tämänkin vuoden ajalla ja jokainen joka niitä on ostanut, on edelleen tyytyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat aina kunnossa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä voidaan lähettää heti tilauksen saatua.

Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.

EMIL JOHNSON
78 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Meiltä saa kyytiä

Uusi puhelin 1668, kotiin 2432

Odotushuone on nyt kunnossa, Venholan palloruuman päässä eri rappuset National Lunchin vieressä.

Puhelimet 1668 — 2432

Hj. Länsi T. Kontola

Sudbury, Ont.

Columbian uudet levyt saapuneet Vapauden Montrealin kirjakauppaan

3116 Ruusujen Tuoksu, Xox Trot, Ma sua auttaa tahdon, Fox Trot. Suomal. kolmikon soittama.
3117 Hoo, Hii, Hei. Sorjosen Ryyppyreisu. A. Vuorisolan laulama.
3115F Kaunis on Kesä. Armas Vanhaksi Jo käyn (H. P. Danks). Hannes Saari ja sekakuoro.
3114F Herra Adamson. Kesälaitumelta. Leo Kauppi, baritoni (säestä. A. Kosola).
3111F Häät Remulassa. Dahlmannin Paartit. Hiski Salomaa.
3112F Hevospaimen Häämatka. Nuor Vaimoni Sai Poikasen. Tom Vehkaoja, baritoni.
3113F Mustalaisen Valssi. Sotilaan Tanssi. Jahrlin Uusi Kvintetti.
3108F Tieni Kulkee Mandaljaan. Nichavo! Jean Theslof, baritoni.
3109F Priki Efrosiina 1:nen osa. Priki Efrosiina 2:nen osa. Hannes Saari ja Columbian Suomal. Miesk.
3110F Muistoja Pohjolasta, Marssi. Muistoja Synninlaaksosta, Sotiisi. Willy Larsen, Harmonikka-soolo.
3107 Punkaharju Valssi. Lappeenrannan Rakuuna, polkka. Hanurisoolo.
3106 Pikku Liisa. Yhteinen Susanamme. Leo Kaupin laulama.
3105 Suruhan Se Sorti Nuoren Pojan. Valtion Varsalla. A. Hovi.
3102 Vanhat Toverit. Lundby. Jahrlin orkesteri.
3100F Hyvästi. Sinä Sanoit. Martti Similä, baritooni.
3101F Mun Eukkoni On Maalla. Ma Odotan Suo. Leo Kauppi, baritooni.
3098 Oi Bajadeeri (operetista Bajadeeri). Oikeaan ja Vasempaan. Saima Laurila-Newland.
3097 Sotamiehen laulu "Daniel Hjortista". Kaunihin Keijukainen. — Väinö Sola.
3096 Kylpy Matka. Ilta Pienessä Kaupungissa Matti Jurvan laulama.
3103F Inarin Järvi. Milloin Raukka Onnen Saan? Adolf Hovi, tenori.
3104F Merenneito sotisi. Honolulu kuutamo valssi. Stein. Ostman ork.
3088 Uskoton ja Petollinen Julia. Laivan Kannella. Hannes Saari.
3087 Kaipaava. Vanha Sanna. Hilja Vilonen, soprano.
3089F Päivän Paiste. Syysaamuna Masurkka. Jahrlin orkesteri.
3084 Kansainvälinen. Vapaa Venäjä. Brooklynin S. S. Clubin soittama.
3085 Alaska Foxtrot. Katinka Foxtrot. Akseli Vuorisolan laulama.
3086 Volgan Lotjamiesten Laulu. Punavangin Laulu. Hannes Saari.
3099F Aamuinen Koi. Hawaijin Yö, valssi. Stein-Ostman orkesteri.
3095 Moskovan Marssi. Suru Valssi. Stein-Ostman orkesteri.
3093 Taika yö. Mustalaisen kaipaus. A. Ronka.
3092 Elokuun kuutamoyö. Saarijärven polkka. Jahrlin orkesteri.
3094 Venäläinen Surumarssi. Sonja Valssi. B. S. S. Clubin orkesteri Uusi venäläinen orkesteri.
3091F Minun enkelini. Sreenien kukkiessa. Otto Laurinen, Baritooni.

Tilatkaa gramofooninne meiltä, jokaisen koneen mukana annetaan määrätty summa Columbian levyjä.

Huom.! Suomeen matkustaessa ostakaa uusi Columbian matkalaukkumallinen gramofooni mukaan meiltä.

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1196 St. Antoine St. - Montreal, Que.